

Krwawym szlakiem bandytów

Pierwsze morderstwo związało zbójów „wieczystym” paktem — Morderstwa w biały dzień — Ucieczka przed policją — W sieci obławy — Śmierć Kaszewiaka — Maruszczyko grasuje w Małopolsce?

Wczoraj donieśliśmy o ostatnich wycieczkach krwawego zbira Maruszczyki.

Droga potwornych zabójstw tego mordercy, o którym już krążyły legendy, jest tak pełna sensacyjnych szczegółów, że warto ją pokrótce przedstawić.

W dniu 18 października r. ub. w parku im. Kościuszki w Katowicach, został zastrzelony 32-letni urzędnik, Józef Rojter, w chwili gdy interweniował w obronie swej żony, nad którą napadł w bestialski sposób dwaj nieznani osobiści. Napastnicy, po dokonaniu zbrodni, zbiegli w kierunku Krakowa.

Zmudne dochodzenie ustaliło, że sprawcami zbrodni byli Józef Kaszewiak i Nikifor Maruszczyko.

Związani potwornym morderstwem, bandyci zawierają pakt i postanawiają działać nie rozłącznie. Przewidując spotkanie ze ścigającą ich policją, decydują się na walkę do upadłego.

W Krakowie bandyci dokonali szeregu napadów bandyckich z bronią w ręku. Podczas pościgu za zbrodniarzami, Kaszewiak zabił wystrzałem z rewolweru

przodownika służby śledczej, Junga. Po tym zabójstwie bandyci z całą bezczelnością wrócili do Katowic, przekonani, że policja nie będzie ich tam szukała.

W dniu 5 grudnia dokonali zuchwałego napadu na restaurację Józefa Gałuszki, gdzie postrzelili jego żonę Wiktorię i jednego z gości, inwalidę wojennego, Bialusa. Zrabowawszy Gałuszce złoty zegarek i 80 złotych w gotówce, zbiegli w niewiadomym kierunku. Zarządzone natychmiast obławy i poszukiwania nie dały pozytywnego rezultatu.

Kaszewiak i Maruszczyko ukrywali się przez jakiś czas w okolicy Katowic, wreszcie czując, że pali im się tam grunt pod nogami, pojechali w dniu 14 grudnia do Warszawy.

W ciągu dwóch dni bandyci kręcili się po mieście, wypańując odpowiedniego terenu do napadu rabunkowego.

Dnia 16 grudnia o godzinie 20.30 zostali zaobserwowani na ulicy Żurawiej przez wywiadowców policji, s.p. Henryka Baka i Franciszka Mazurka.

Kaszewiak błyskawicznie orientuje się w sytuacji, nieznacznym ruchem dobywa przygotowany w zanadrzu, gotowy do strzału rewolwer, odwraca się

i przyłożywszy niemal lufę rewolweru do piersi s.p. Henryka Baka, strzela, kładąc go trupem na miejscu.

UCIECZKA

Natychmiast po dokonaniu morderstwa, bandyci zbiegli w ulicę Bracką, następnie Alcamy Jerozolimskimi zawrócili w w kierunku Dworca Głównego, gdzie na rafili na ostatni autobus P.K.P. odchodzący do Grójea o godz. 23.40. Bandyci zajęli spokojnie miejsca w autobusie i też nocy znaleźli się w Grójcu.

Nazajutrz Kaszewiak i Maruszczyko pojechali do Białobrzegów. Tam po wyjściu z restauracji, nałknęli się na komendantów posterunku P.P. W odpowiedzi na wezwanie „s.a. policja”, bandyci zasypali komendantów gradem kul, na szczęście chybiając. Wywiązała się obopólna strzelanina, bandyci jednak korzystając z panujących ciemności zdołali zbiec.

POSTRZELENIE WŁAŚCICIELA KOLEKTURY

Zarządzona niezwłocznie obława nie dała wyników. KrwaWi wspólnicy zdołali wymknąć się z koła obławy i now dali o sobie znać napadem bandyckim na mieszkanie właściciela kolektury Mendla Birnbaum w Suchedniowie. Ponieważ Birnbaum usiłował bronić się, bandyci postrzelili go, zrabowali kilkadziesiąt złotych i zbiegli do Radomia.

W Radomiu wtargnęli do mieszkania ślusarza Konrada Praskiego, gdzie zrabowali zegarek i 50 złotych.

Policja wzięła energiczny pościg. Zawiadomiono wszystkie posterunki na trasie krwawego pochodu morderców-bandytów.

ZNÓW SPOTKANIE Z POLICJĄ

Wreszcie dnia 22 grudnia patrol policji nałknął się pod Szydłowcem na jadących furmanką dwóch osobników, któ-

rzy na wezwanie do zatrzymania odpowiedzieli gradem kul. Podczas wynikłej strzelaniny zabity został woźnica, Jan Karcia, oraz postrzelony kilkoma kulami jeden z pasażerów, jak się okazało Kaszewiak.

Maruszczyko, który siedząc na przodzie wozu udawał woźnicę, zdołał zbiec i ukrył się w okolicznych lasach.

ŚMIERĆ KASZEWIAKA

Kaszewiak przewieziony do szpitala w Radomiu, zmarł w dniu 2 b. m. Przed zgonem dokonano licznych konfrontacji, m. in. do Radomia pojechał wywiadowca Mazurek, który rozpoznał w Kaszewiaku sprawcę zabójstwa s.p. Henryka Baka.

Ekspertyzy rusznikarskie, jak również wyniki drobnych dochodzeń ustaliły, że Kaszewiak był również sprawcą zabójstwa przodownika Junga.

Za zbiegłym Maruszczyką wszczęto energiczny pościg. Bandyci skryli się w okolicznych olbrzymich lasach i obecnie, grasuje podobno w Małopolsce.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. dr. Ignacy Mościcki przyjął, jak donieśliśmy, na audycji w rezydencji spalskiej, opuszczającego Warszawę posła szwedzkiego min. Bohemana,

Angielsko francuska interwencja w Bukareszcie w sprawie Żydów rumuńskich

LONDYN. Wczorne gazety londyńskie donoszą o interwencji brytyjsko-francuskiej w Bukareszcie, mającej, zdaniem prasy angielskiej na celu ulżyć zagrożonej sytuacji 800 tys. Żydów w Rumunii obawiających się polityki nowego rządu.

Jak wyjaśniają w Foreign Office, poseł brytyjski w Bukareszcie otrzymał polecenie zwrócenia się do rządu rumuńskiego celem przypomnienia temu rządowi „w najbardziej przyjazny sposób” o stałym zainteresowaniu rządu brytyjskiego w sprawie poszanowania traktatu mniejszościowego, podpisanego w Paryżu w grudniu 1919 roku.

Podobna akcja podjęta została również przez posła francuskiego.

Brytyjskie czynniki miarodajnie wyjaśniają, że aczkolwiek rząd rumuński nie przeprowadził jeszcze żadnych postanowień ograniczających prawa zagwarantowane Żydom przez traktat mniejszościowy, to jednak szereg autorytatywnych wynurzeń kroki takie zapowiadało.

Wobec tego rząd angielski dbały o utrzymanie przyjaznych stosunków między Wielką Brytanią a Rumunią, uważa za stosowne wyjaśnić nowemu rządowi rumuńskiemu stanowisko

sko zajmowane przez Londyn.

Niektóre koła polityczne przypisują krok brytyjski obawom, że wycofanie z Rumunii większej masy Żydów, zmusłoby W. Brytanię do zrewidowania stanowiska rządu brytyjskiego w sprawie emigracji do Palestyny.

PAMIĘTAJ o bezrobotnych!

Krwawe rozruchy w Palestynie

Terroryści arabscy ostrzeliwiają pociągi

JEROZOLIMA. Donoszą o ponownych starciach w różnych okolicach Palestyny.

W środkowej Palestynie został ostrzelany pociąg osobowy, jadący z Liddy do Jerozolimy. Strzelanina nie pociągnęła za sobą ofiar w ludziach.

Również zostały ostrzelane autobusy na drodze Hebron — Jerozolima, uważanej obecnie za najniebezpieczniejszą, jak

również w Haifie, gdzie został ranny jeden pasażer.

Walka z terrorystami jest prowadzona nadal. Oddziały wojskowe i samochody pancerne zostały wysłane do Hebronu, gdzie wiele zamożniejszych mieszkańców zdecydowało się opuścić okolice, aby uniknąć za płacenia przypadającej na nich części należnego na miesiąc od szkodowania w wysokości 2.750 funtów.

Trybunał wojenny w Nazarecie skazał na dożywotnie więzienie pewnego Beduina, w którego namiocie znaleziono strzelbę z nabojami pochodzenia europejskiego.

Pewien Arab został skazany na 5 lat więzienia za przechowywanie amunicji. Poza tym aresztowano wielu Arabów, podejrzanych o utrzymywanie stosunków z terrorystami i o ukrywanie broni.

Poseł Antoni Pacholczyk, dyrektor Związku Pracowników Samorządu Terytorialnego, z którym sensacyjny wywiad drukujemy na stronie 6-tej.

Minisrowie Włoch, Austrii i Węgier radzić będą przez 3 dni w Bapeszcie

BUDAPESZT. Węgierska Agencja Telegraficzna donosi, że ministrowie Spraw Zagranicznych Włoch, Austrii i Węgier zbiorą się 10 stycznia w Budapeszcie.

Narady, w których wezmą udział ze strony Włoch minister Ciano, zaś ze strony Au-

strii kanclerz Schuschnigg i sekretarz stanu Schmidt, potrwać trzy dni.

Przewidziany jest szereg przyjęć oficjalnych oraz audienca u regenta. Po zakończeniu narad dosłownie oby wezmą udział w polowaniu w Visegrad.

Kalendarz dnia

PIĄTEK

7

Styczeń

Lucjana m., Julia
na m.
Słowiański: Świa
tosława
Słońca wsch. 7.44
zach. 15.41.
Księżyc: wschód:
9.43, zach. 22.21.

HISTORIA PCDAJE:

1285 Otwarcie Synodu kościeln. w
Łęczycy.
1429 Zjazd w Łucku Wł. Jagiełły, W.
Ks. Witolda i cesarza Zygmun-
ta.
1918 Rada Regencyjna Królestwa Pol-
skiego u cesarza Wilhelma w
Berlinie.

PRZYSŁOWIA:

Oi Trzech Króli będą mrozy do
Goduł.

ROZMAITOSTCI:

Według ostatniej statystyki, Anglia
liczy 1.489 tysięcy bezrobotnych.

RADY PRAKTYCZNE

Sół powoduje wolniejsze wrzenie
wody.

AFORYZMY:

Kobiety to demony, które prowa-
dzą przez drzwi raj do piekła.

WESOŁE DROBIAZGI:

Projekt reklamy dla fabryki brzy-
tew:
„Tonacy! Chwyćcie się wyłącznie
brzytew firmy „Ostropol”.

Walka Dawida z Goliatem w Chinach

Lotnictwo japońskie zdecydowało o zwycięstwie

Japończycy zawdzięczają swe
powodzenie w Chinach przede-
wszystkiem temu, że są prawie
nieograniczonymi panami po-
wieirza.

Chińczycy posiadali z począt-
ku tylko nieznaczna ilość dział
przeciwlotniczych, oraz małą
ilość samolotów myśliwskich.
Japońskie samoloty myśliw-
skie, bombowe i obserwacyjne
mogły więc latać bardzo nisko,
wykryć pozycje nieprzyjaciel-
skie i zasypać je gradem bomb
lub kul karabinów maszyno-
wych.

Sytuacja pod Szanghajem by-
ła wprawdzie już nieco inna, a-
le w końcu Japończycy rów-
nież zawładnęli powietrzem. W
końcu swoboda ruchów samo-
lotów japońskich została nieco
ograniczona — szczególnie pod
Nankinem — ponieważ Chiny
zaopatrzyły się w działa prze-

ciwlotnicze i zmusiły samoloty
bombowe do latania na znacz-
nej wysokości, co znacznie u-
trudniło celowanie.

Chińskie koła wojskowe
stwierdzają, że Japończycy strą-
cili bardzo wielką ilość samo-
lotów. Do tego jeszcze dodać na-
leży znaczną ilość uszkodzo-
nych i nie nadających się już do
użytku samolotów. Samoloty
bowiem musiały przelatywać
olbrzymią trasę, a życie maszy-
ny nie jest wieczne. Poza tym
Chińczycy zaopatrzyli się w no-
we, bardzo szybkie samoloty,
które pod Nankinem zesłali
dużo bombowców japoń-
skich.

Do 15 grudnia Japończycy
rzucili na Nankin 889 bomb, łącz-
nej wagi 160 ton. Chińczy-
kom doświadczenie dało się we zna-
ki lotnictwo japońskie po od-
wrocie spod Szanghaju. Niektó-

re miejscowości, szczególnie
Sutchan — były przez kilka dni
bez przerwy zasypywane bom-
bami. Chińczycy prawie że nie
stawiali oporu i nie przeganiali
samolotów nieprzyjacielskich.
Zdawali sobie bowiem sprawę,
że z tak olbrzymim nalożem ma-
szyn nie można walczyć i wo-
leli nie narażać się na szwank
wzych dział przeciwlotniczych.
Fachowcy są zdania, że te ataki
lotnicze przyniosły większy
skutek, niż nieprzemyślany o-
gień artyleryjski podczas woj-
ny światowej. Jest to zrozumia-
łe, jeśli weźmie się pod uwagę,
że przy ataku powietrznym na-
leży wysłuchać się nieprzyja-
ciela ze wszystkich stron, pod-
czas ognia artyleryjskiego po-
ciski lecą zaś z jednego tylko
kierunku.

Fachowcy ustalają jeszcze,
że Chińczycy potrafią doskona-
le się bronić, ale trudno ich
zmusić do ataku. Japończycy
znają tę słabą stronę przeciw-
nika i opierając się na niej, po-
dejmuwali nieraz operacje, na
które nigdy by się nie odważy-
li gdyby mieli do czynienia z in-
nym przeciwnikiem.

Również i odwrót spod
Szanghaju mógłby prawdopodob-
nie być wstrzymany, gdyby
Chińczycy przejęli inicjatywę.
Tak na przykład przy przekra-
szaniu kanału Szuczau na pół-
nocnej linii frontu po stronie ja-
pońskiej było bardzo mało woj-
ska. Atak chiński z pewnością
pokrzyżowałby plany najeżd-
cy i powstrzymałby go w posu-
waniu się naprzód. Ale Chiń-
czycy nie zdobyli się na to.

Z drugiej strony Japończycy
nie decydowali doskonałych me-
tod obronnych Chińczyków i

przytłaczali swe ataki wielkimi
strzałami w ludziach.

Podczas walki o Szanghaj wy-
darzyło się, na przykład, że je-
den celnie nastawiony karabin
maszynowy chiński wybił w
pień cały oddział japoński.

Z początku wojny wojska
chińskie robiły cały szereg fa-
talnych błędów tak na przy-
kład: zbyt szybko strzelano do
wroga, nie pozwalając mu się
wcale zbliżyć, albo też zbyt
szybko wybiegano naprzeciw
atakujących z bagnietami na ka-
rabinach. Obecnie Chińczycy,
nauczani doświadczeniem, uni-
kają tych błędów.

RADIO

6.15 „Kiedy ranne”. 6.20 Gimnasty-
ka. 6.40 Muzyka (płyty). 7.00 Dzien-
nik poranny. 7.15 Muzyka (płyty).
8.00 — 11.57 Przerwa. 11.57 Sygnał
czasu. 12.03 Audycja południowa.
13.00 — 15.30 Przerwa. 15.30 Wiado-
mości gospodarcze. 15.45 „Jak pisa-
li” — piosenki z dawnych swych obywateli —
poś. 16.00 Rozmowa z chórem.
16.15 Koledy. 16.50 Pogadanka akt.
17.00 Kooperatywna polska — felie-
ton. 17.15 Polskie utwory kameralne
17.50 — 17.55 Płyty. 17.55 Kometa-
t świąteczny. 18.10 Program na jutro.
18.15 O kłopotach rolniczych. 18.35 Au-
dycja dla wsi. 19.00 Fragment słuch.
z dramatu „Tyborki”. 19.35 O kłó-
tliwa rolniczy. 19.55 Pogadanka akt.
20.05 Koncert symfoniczny. 22.50
— 23.00 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II.

13.00 Koncert rozrywk. (płyty).
14.00 Pare informacja. 14.05 Program
na jutro. 14.10 Koncert solistów. 15.00
Reportaż. 15.15 Wiadomości sporto-
we. 15.20 O kłopotach rolniczych. 16.15—
18.00 Przerwa. 18.00 Senaty festywal-
owe. 18.45 Zespół młodych. 19.30
Recital słynny. 19.55 Życie kul-
turalne stoł. 20.00 — 22.00 Przer-
wa. 22.00 „Zmierzanie i bitka” —
felie. 22.15 Piosenki. 22.30
Muzyka taneczna z damami „Café
Club”. 23.30 — 24.00 Muzyka tanecz-
na (płyty).

Godzianów, drugi Lisków

Wieś, która nie zna bezrobocia

Wieś Godzianów w powiecie
skierniewickim, jedna z najbar-
dziej interesujących, jeżeli cho-
dzi o rozwój życia społecznego,
zasługuje na uwagę nie tylko ja-
ko wioś, słusznie pretendująca
do nazwy wsi wzorowej, lecz
także i ze względu na to, że ca-

ła robotą gromadzką prowadzi-
na jest wyłącznie własnymi si-
łami, bez uciekania się do po-
mocy fachowych sił intelligen-
ckich spoza wsi.

Godzianów liczy około 100 go-
spodarstw, przeciętnie po 7—3
ha. Ziemia na ogół licha i do
niedawna wieś była bardzo u-
boga.

Mimo to, wieś posiada pięk-
ne tradycje pracy niepodległo-
ściowej: w okresie przedwojen-
nym był tu prowadzony ożywo-
ny ruch „peowiański” i „zara-
niarski”. Obecnie wieś dzięki
rozwojowi spółdzielczości dźwi-
gnęła się gospodarczo, a natę-
żenie życia społecznego stano-
wi wzór dla okolicy.

Z organizacji społecznych ist-
nieją w Godzianowie: Koło
Młodzieży Wiejskiej (prowadzą-
ce świetlicę czynną codzien-
nie), Koło Gospodyń Wiejskich,

które prowadzi m. in. ochronkę
dla dzieci, Koło Rolnicze, Ko-
ło Hodowców owiec, straż po-
żarna.

Poza dobrze rozwijającą się
spółdzielnią budowlaną i spo-
żywców, która na odległej o 3
km stacji kolejowej w Kuwici po-
siada własne składy, Godzia-
nów ma własną piekarnię spół-
dzielczą, jedną z najlepszych
mleczarni, opartą o własne ka-
pitały oraz b. oryginalną insty-
tucję, mianowicie spółdzielnię
biblioteczną, zakupującą na
wspólny koszt podstawowe
dzieła na wniosek członków
spółdzielni.

Ostatnio zakupiony został
młyn spółdzielczy i mobilizowa-
ne są fundusze na budowę do-
mu spółdzielczego, która roz-
poczęta zostanie już na wiosnę
r. b. W domu tym znajdą pomie-
szczenie wszystkie organizacje
społeczne oraz mieścić się bę-
dzie projektowana spółdzielnia
zdrowia. W przygotowaniu jest
spółdzielcza pralnia.

Godzianów co roku wysyła
dwie dziewczyny i dwóch chłop-
ców do szkół rolniczych w po-
wiecie łowickim i co pewien
czas zdolniejszych młodych lu-
dzi do jednego z uniwersytetów
ludowych.

Wspólnym wysiłkiem wszyst-
kich organizacji prowadzony
jest poza tym uniwersytet pow-
szeczny. Dwa razy w tygodniu
odbywają się wykłady i dysku-
sje — obecnie na temat zagad-
nień przyrody i wszechświata.

Na ukończeniu jest piękny bu-
dynek 7-oklasowej szkoły pow-
szecznej, w którym już odbywa
się nauka.

Dodać trzeba, że w Godzia-
nowie nie tylko nie ma bezrobo-
cia, ale nawet do sklepu spół-
dzielczego sprowadzać trzeba
było praktykantów z sąsiednie-
go powiatu łódzkiego.

Pomoc zimowa
pierwszym
obowiązkiem

HIGIENA — TO ZDROWIE

Wielu higienistów twierdzi,
że jedynie maszynowa pakowa-
nia proszków daje gwarancję
całkowitej higieny wykonania

Maszynowo wykonane prosz-
ki „Migro - Hevora” — „Z
KOGUTKIEM” w higienicz-

nych torebkach dają więc peł-
ną gwarancję higieny.

Dbając o własne zdrowie, za-
dajcie proszków „Z KOGUT-
KIEM” w torebkach higienicz-
nych, sypanych maszynowo; bo
dzięki temu unikacie narażenia
zdrowia swego.

CHŁOBCY PLUC

Gruczoł płuc jest nieubłagany i co-
rocznie, nie robiąc różnicy dla płe-
ci, wieku i stanu, kości miliony ludzi.
Przy zwalczaniu chorób płucnych,
bronchitów uporczywego, męczącego
kaszla, grypy itp. stosuj pp. lekarze

BALSAM TRIKLAN - AGE

który, ułatwiając wydzielaniu się
płuc, wzmacnia organizm i samo-
poczucie chorego oraz powiększa wa-
gę ciała i usuwa kaszel.

Na małej wokandzie...

Feluś pyszałek

czyli: „Zwiedzajmy Zoo”

(A. E.) Feluś Pietruszyński
poszedł ze swym wujem Stani-
ławem do ogrodu zoologicznego.
A gdy wrócił do domu, na-
dęty był jak paw.

Zaledwie zdążył zjeść obiad,
już pobiegł na podwórze i tam,
otoczony rówieśnikami, zaczął
przechwalać się tym, co widział.

W mieszkaniu zaś, przy sto-
le, pozostał wuj Stanisław i star-
szy pan Pietruszyński, ojciec Fe-
lusia.

— Znakiem tego, jak będzie?
— nalegał pan Pietruszyński. —
Zrobię te spółkę, czy nie?

— Nie zrobię.

— Tak bym cię w facjatę rąb-
nął, żebyś się od razu zimnym
trupem położył. Dlaczego nie
chcesz, frajerska duszo? Prze-
cie już drugi miesiąc ci tłuma-
czę, że warto.

— Bo coś mi się wydaje, że
świecisz z tem interesem.

— Żeby mie ciężki wyrok
spotkał, o wiele święce. Sam
przecież widzisz, że tu żadnej
nawalanki nie ma. Interes jak
złoto, czego się pietrasz? Zare-
zykuj te dwie setki!

— Nie.

Pan Pietruszyński machnął
zrezygnowany ręką i podniósł
się z krzesła, gdy naraż drzwi
się otworzyły i chmara dzieci-
ków wpadła do pokoju.

— Panie Pietruszyński!

— Co się stało?

— Czy to prawda, że Feluś

był z wujem Stanisławem w

zoologicznym ogrodzie?

— Był.

— No to dlaczego on kłamię?

— A co on takiego powie-

dział?

— Że widział osła, którego był

większy, niż wuj.

Pa Pietruszyński wzruszył ra-
mionami.

— Dlaczego zalewasz, Feluś?

Przecież większego osła, niż

twój wuj, to na świecie nie ma.

×

Dotknięty powyższą uwagą

pan Stanisław podał szwagra

do sądu.

Pan Pietruszyński bronił się

argumentem, że oskarżyciel isto-
tnie jest uparty jak osioł, sąd

jednak skazał go na 30 złotych

grzywny.

Historyczny zabytek Śląska

Na kamienistej górze w Dąbrowie.

dzinie wznoszą się malownicze
ruiny zamku, zbudowanego
przez Kazimierza Wielkiego o-
koło 1358 r. Przed tym stał tu
zamek drewniany, zbudowany
w początkach 13 wieku.

Zamek będziński, jako pogra-
niczny był stale celem napa-
dów zniemczonych książąt ślą-
skich.

W historii znany jest zamek
będzyński, jako miejsce więzie-
nia arcyksięcia Maksymiliana,
wziętego do niewoli pod Byczy-
ną przez Zamoyskiego.

Tutaj zawarty został słynny
pakt będziński, którego mocą
zakończono I wojnę światową
się pretensji do tronu polskie-

20 sierpnia 1683 r. zamek bę-
dziński gościł króla Jana 3-go
Sobieskiego w drodze do Wied-
nia. Wraz z królem bawiła tu
królowa Marysieńka i posłowie
króla Leopolda.

Obecnie zamek będziński jest
ruiną. Specjalny komitet, do któ-
rego wchodzi przedstawiciele
całego społeczeństwa Zagłębia
Dąbrowskiego, zajmuje się od-
budową zamku, gdzie ma zna-
leźć pomieszczenie muzeum Za-
głębia Dąbrowskiego.

Reprodukowany przez nas
drzeworyt, przedstawiający za-
mek w Będzinie, wykonał arty-
sta malarz prof. Władław Pilecki
ze Sosnowca.

Dobra rada

Ławę oskarżonych zajął sprawozdawca z więzienia osobnik w stroju aresztanckim. Oskarżony był o kradzież.

— Proszę Wysokiego Sądu — oznajmił na wstępie — od czasu, jak mi trzy przednie zęby wybił, słaby jestem w wymowie i trudno mi gadać. Znakiem tego proszę o obrońcę z urzędu.

Sędzia zarządził przerwę i wezwał do siebie młodego adepta sztuki prawniczej, świeżo przyjętego aplikanta.

— Niech pan przejrzy akta, — powiedział mu — wejdzie z oskarżonym do oddzielnego pokoju i da mu jakąś dobrą radę.

Młody prawnik zarumieniał się ze wzruszenia. Po raz pierwszy w życiu powierzono mu tak poważną rolę.

— Więc pan jest oskarżony o kradzież — powiedział, kiedy się znalazł sam na sam z oskarżonym i przeczytał akta. — Do winy pan się nie przyznaje?

— Panu szanownemu mogę powiedzieć, jak się rzecz przedstawia — cznajmił przyciszonym głosem oskarżony. — Kradłem. Świadki wszystkie też na mnie źle będą zeznawać. I mogę, jak nic, dwa, trzy lata dostać. Więc chciałem pana szanownego o jaką radę prosić. Aplikant zamyslił się głęboko.

— Wie pan co? — odezwał się po namyśle. — Mam radę. Niech się pan przed sądem przyzna, to pan mnie dostanie.

Oskarżony spojrzał ironicznie na swego obrońcę.

— Młodziak pan jesteś i frajer! Jak się przyznam, to na mur będę siedział, a jak się nie przyznam, to świadki mogą pokiecić, pomylić i można z tego interesu wyliść. Na taką głupią radę, to ja obrońcy nie potrzebuję. Prosiłem o obrońcę, żeby mnie co mądrego poradził.

— Co ja panu mogę poradzić? — westchnął zawstydzony młodzieniec.

— A bo ja wiem? Na to pan na uniwersytet chodzi, żeby wiecie! Słyszałeś pan, jak sędzia mówił, żebyś pan mi dał dobrą radę?

— Słyszałem.

— No to dawaj pan!

Młody prawnik zamyslił się z zakłopotaniem.

Po paru minutach wyszedł z gabinetu.

— A gdzie oskarżony? — spytał sędzia.

— Uciekł... Przez okno...

— Cooo?!... Jak to?!...

Aplikant był bliski płaczu.

— Pan sędzia kazał dać mu dobrą radę. Ucieczka była najlepsza. Więc mu poradziłem.

Napoleon Sadek.

Nasza wielka ankieta z licznymi nagrodami Co bym zrobił, gdybym został ministrem posłem, bankierem, lub prezydentem miasta?

Stwierdzamy z największym zadowoleniem, że fala listów, napływających do Redakcji w związku z naszą ankietą, wciąż wzrasta. Świadczy to o wielkim zainteresowaniu, które zostało wywołane w szeregu czytelników. W tych warunkach jesteśmy pewni, że cel, wytyczony podczas rozpisywania ankiety, zostanie osiągnięty.

Jeszcze raz przypominamy,

że listy należy nadsyłać do Redakcji z dopiskiem na kopercie: ANKIETA, i jeszcze raz prosimy o czytelne pisanie atramentem po jednej stronie papieru. Należy podać: imię, nazwisko, dokładny adres, zawód i wiek, ewentualnie pseudonim.

A teraz do dzieła ankietowego. P. Niemira Jerzy z Warszawy (Ogrodowa 7 m. 74) taki przedstawia program działania:

Jak zlikwidować bezrobocie? Wywłaszczyć obszarników, rozważyć kartele i unarodowić przemysł

27 Gdybym był ministrem mas pracujących: chłopów, robotników i pracowników umysłowych, to pierwszym moim zadaniem byłoby zlikwidowanie bezrobocia.

Zrobiłbym to przez wywłaszczenie obszarników bez odškodowania, rozwiązanie karteli i upaństwowienie przemysłu.

Zwolnilibym z posad tych wszyst-

kich, którzy pobierają renty emerytalne. Emerytów, posiadających nieruchomości, postawiłbym rent.

Takich kilka posunąć, gdyby je można było urzeczywistnić, rozwiązałyby palące zagadnienia, jakim jest bezrobocie.

Na takiego ministra byłoby zaplanowana moja misja, która pobierałaby realne emerytury, a posiadała dom czynszowy.

Przy każdej szkole — przedszkole aby dzieci od zarania miały opiekę

P. Janina W. z Piekielka wysuwa na czoło sprawę przedszkoli, pisząc:

28 Gdybym była ministrem, przede wszystkim zajęłabym się sprawą przedszkoli.

Przy każdej szkole powszechnej założyłabym państwowe przedszkole, do którego, jak do szkoły, uczęszczanie byłoby przymusowe. W ten sposób całe gromady dzieci już od zarania rozwoju miałyby pewną opiekę.

Nie byłoby ich tyle na ulicy i w ścieżkach dróg, a co za tym idzie, zmalałoby się liczba wypadków

których obecnie mamy całe masy na porządku dziennym.

Przedszkola uruchomiłabym w tych godzinach, kiedy rodzice przezwalałaby przebywać w pracy. Wszelkie przedszkola prywatne i związkowe, gdzie trzeba za uczęszczanie opłacać, przekształciłabym w rodzinne bogactwo, gdyż tam, gdzie dzieci najczęściej potrzebują opieki, brak funduszy na opłacanie.

Przymusowe uczęszczanie do przedszkoli ściągnęłoby nawet te dzieci, które w domu nie mają dobrego przykładu i stają się dziećmi ulicy, a wiadomo, że czym skrośniej nasłania się na młoda, tym na strasie traci.

Trzy zasadnicze reformy dla poprawy rynku pracy

29 „Mark” — taki pseudonim wybrał sobie jeden z naszych Czytelników warszawskich, biurolista z zawodu. Porusza on doniosłe zagadnienie w tych słowach:

Pisząc na temat ankietowy wychodzę z założenia, że dla dźwignięcia państwa wwyż należy przede wszystkim nie tylko dbać o to, aby wszyscy mieli pracę, ale o to, aby zatrudniony człowiek pracy, zarabiał tyle, ile na prawdę praca jego jest warta.

Dlatego też będąc ministrem przeprowadziłabym trzy zasadnicze reformy:

Pierwsza — to usunięcie z rynku pracy konkurencji, zresztą zupełnie niezdrowej, jaką w stosunkach pracowniczych stwarza kobieta.

Wydałabym więc zarządzenie aby usunięto natychmiast z pracy wszystkie kobiety, których mężowie pracują oraz wszystkie to panny, które pracować nie potrzebują.

Resztę kobiet w gorzej, od wyżej wymienionych, warunkach rugowałabym stopniowo w miarę polepszenia się koniunktury na rynku matrymonialnym. Polepszenie zaś to bezwarunkowo nastąpiłoby, gdyż w miejsce zwolnionych kobiet znalazłoby się miejsce dla mężczyzn — no a zrozumiale, że mając posady chętniej żeniłby się.

Przy tym wydałabym ustawę, że w każdym wypadku mężczyzna kawaler nie może zarabiać mniej jak 200 zł. miesięcznie (jeśli cały dzień pracuje) bonaty zaś nie mniej jak 250.

2. Aby mieć nad taką ustawą kontrolę zupełnie pewną i ścisłą, wprowadziłabym przymus naliczenia do organizacji zawodowych.

Każdy pracujący mężczyzna musiał-

by należeć do związku, związek zaś sam przez się musiałby dopilnować czy warunki pracy, ustawą przewidziane, są przestrzegane.

Sprawę tę miałby zresztą bardzo uproszczoną ze względu na ogromną ilość członków, którzy we własnym interesie o wszelkich wykroczeniach meldowałyby swym władzom.

Każdy związek miałby przydzielony w swym lokalu sąd pracy do rozstrzygnięcia sporów w danej dziedzinie pracy między pracownikiem a pracodawcą.

3. Dałabym do wprowadzenia 5-cio godzinnego dnia pracy. Ustawa taka obejmowałaby na razie tylko większe i technicznie dobrze postawione zakłady przemysłowe, które dzięki swej wyjątkowej organizacji pracy zarabiają na produkcji tak dużo, że zaangażowanie większego personelu, ze względu na skrócony dzień pracy — nie wpłynęłoby jednak zbytnio na kalkulację (uczciwą) produkowanego artykułu.

Następnie jednak w ciągu 3 lat wprowadziłabym ten system we wszystkich dziedzinach życia pracowniczego, co mam wrażenie pozwoliłoby usunąć całkowicie bezrobocie.

Jednocześnie zakazałabym surowo zatrudniania pracowników w godzinach niedzielnich oraz w jakikolwiek choćby największym wynagrodzeniem.

Te trzy reformy przeprowadziłabym i przeprowadzę, jeżeli kiedyś zostanę ministrem (a jestem tego pewien, to według mojego zdania każdy obywatel nosi w kieszeni fiolet ministerialny).

Wszystko co powyżej napisałem da się streścić w jednym zdaniu:

Polega materialna i moralna państwa zależy tylko od ludzkiej egzystencji szarego obywatela.

Praca — to największy kapitał

P. Piotr Łyżwa, gospodarz 6-morgowy (Borki pod Skarżyskiem — Kamienną) pisze:

30 Gdybym był ministrem Spraw Wewnętrznych, dałabym przede wszystkim możność, aby wszyscy:

1) obywatele obowiązkowo ukończyli szkołę powszechną, a młodzieży, która by się wykazała specjalnymi zdolnościami, umożliwiłabym wstęp na wyższą uczelnię w kierunku uzdolnień.

2) Aby nie było jednego człowieka bez pracy, to praca to największy kapitał. Nie chcąc pracować, nie masz miejsca w Polsce.

3) Oddzieliłabym duchowieństwo od Państwa.

4) Człowiekowi pracy w wieku od lat 50 zapewniłabym byt do śmierci — emeryturę.

Zmiana ustawy o ochronie lokatorów

„Marks” z Płocka, sędziwy murarz z zawodu, taki referuje projekt:

31 Gdybym został wybrany ministrem, to starczyłabym się zmienić ustawę o ochronie lokatorów w następujący sposób:

Utrzymałabym ochronę lokatorów, lecz tylko w małych domach, gdzie się znajdują lokale 1 lub 2 izbowe na nieograniczony czas.

Następnie zniósłabym podatki na pewien okres, a nawet ułatwiłabym drobnym gospodarzom państwową pożyczkę na jak najdogodniejszych warunkach, by mogli przeprowadzić inwestycje i doprowadzić mieszkania do czystów przedwojennych.

Wiedomo nam wszystkim, że te małe mieszkania są zajmowane przeważnie przez robotników bezrobotnych w 90% i nie są remontowane od roku 1914. Mieszkania te są godne politywa. Podłogi, które już są, są, lokator porządkował głąb, obna, które są już poniszczone, zostały popępywane samolotami. Prawi wygładzi, jak rzucano, przez która możemy zobaczyć co się dzieje w mieszkaniu. Sallity pomagające w każdej chwili grozić zawaleniom.

A ten biedny gospodarz patrzy becznie na to, gdyż nie ma pieniędzy na remont. Bo na przykład gdyby chciał położyć podłogę w jednym mieszkaniu, to podłoga kosztowałaby 100 zł, a czynsz z tego mieszkania wynosi rocznie 60 zł. Więc jakże może obywatel zapłacić podatki i przeprowadzić remont?

W przeciwnym razie kryzys małych mieszkań nie będzie się dalej powiększał z każdym rokiem.

Co do starych kamienic, tam gdzie się znajdują mieszkania 3 lub 4 pokojowe, a nawet i większe, to zjedliłabym ochronę lokatorów i podwyższyłabym podatki.

Co do kamienic nowo zbudowanych, gdzie się znajdują mieszkania kilkupokojowe, to bym też zmienił podatki. Te domy nowozbudowane, w których znajdują się 1 i 2 izbowe mieszkania, lub które będą zbudowane, zwolniłabym na 15 lat od podatków.

Po ustanowieniu tej nowej ustawy następująca korzyść osiągnie Rzeczpospolita: Zmniejszy się bezrobocie, wielka rzesza bezrobotnych znajdzie zatrudnienie przy naprawach i remontach, budowie małych i dużych domów.

Jutro dalszy ciąg turnieju ankietowego.

„Kodeks pokoju społecznego”

proponuje premier francuski Chaumetns

PARYŻ. Prezes Rady Ministrów Chaumetns złożył wczoraj rano następujące oświadczenie:

W ciągu ostatnich tygodni załogi pomiędzy pracodawcami a pracownikami wznowiły się z nieznaną od dawna gwałtownością. Sytuacja, jaka z tego powodu powstaje, jest niebezpieczna dla pomyślności i bezpieczeństwa Francji. Niemożliwym jest, by obecny stan rzeczy trwał dłużej. Rząd nie będzie mógł na to pozwolić.

Organizacje przemysłowców i robotników nawzajem zrzucają z siebie winę i odpowiedzialność za istniejący stan rzeczy. Odmowa poszanowania decyzji arbitrażowych i swobod syndykalnych z jednej strony, z drugiej strony twierdzą, iż przyczyną wydarzeń jest systematyczna agitacja i gwałcenie prawa.

Jedno nie ulega wszakże wątpliwości — absolutna konieczność przywrócenia pokoju społecznego. Po odbudowie finansowej rząd zamierza skierować swe wysiłki ku odbudowie gospodarczej oraz w celu przywrócenia ładu społecznego.

Rząd zwraca się z wezwaniem do przedstawicieli pracodawców, zarówno jak i robotników, by zgodzili się odbyć po pod jego egidą konferencję w celu zawarcia nowych układów i by formalnie zobowiązali się, że będą je od tej chwili szanować.

Rząd udzieli temu „kodeksowi pokoju społecznego” sankcji

cyj” prawa, przedstawiając go do aprobaty parlamentowi.

Wszyscy obywatele bez względu na swą ideologię, lub klasę społeczną, będą musieli ukorzyć się przed suwerennością prawa. By osiągnąć ten cel, rząd nie zawaha się, zaangażować całej swojej odpowiedzialności.

Amerika przyspiesza budowę

torpedowców i łodzi podwodnych

WASZYNGTON. — W Białym Domu odbyła się konferencja z udziałem admirała Leahy, podsekretarza stanu w departamencie marynarki Edisonsa oraz przewodniczących komisji morskich i finansowych w Senacie

Holandia zbiori się

AMSTERDAM. Wobec sytuacji panującej na Dalekim Wschodzie i w myśl programu dozbierania, rząd holenderski przystąpił do utworzenia szeregu nowych baterij przeciwlotniczych w Indiach Holenderskich. Jednocześnie ma być wzmocniona obrona wybrzeży.

i Izbie Reprezentantów.

Tematem obrad był program rozbudowy marynarki Stanów Zjednoczonych.

Prezydent Roosevelt wskazał iż obecne wydarzenia czynią program ustalony przed 6 miesiącami niewystarczającym.

Konferencja postanowiła przyspieszyć budowę torpedowców i łodzi podwodnych, przyznając nowe kredyty. Poza tym uznano za konieczne uzupełnienie ustalonego programu przez wnieście do ciała prawodawczych projektów dotyczących nowych kredytów, przeznaczonych na dalszą rozbudowę floty

Walki w Teruelu trwają

Wąskie i kręte ulice tamują łó

SALAMANKA. Gen. Queipo de Llano, przedstawiając w swym przemówieniu radiowym obecną sytuację w Teruel, oświadczył:

Czerwoni twierdzą, iż są panami Teruelu. Według innych informacji, Teruel znajduje się całkowicie w naszych rękach. Wszystko to jest nieścisłe, ponieważ w Teruel znajdują się zarówno wojska narodowe, jak i czerwone.

Zdobylismy liczne dzielnice miasta, ale wiele z nich znajduje się w rękach czerwonych.

Siły nasze nadchodzące z zewnątrz miasta, posuwają się coraz głębiej do wnętrza Teruel i w wielu miejscach już całkowicie otoczyły nieprzyjaciela, który nie może się wycofać.

Nie należy zapominać iż walka wewnątrz Teruel jest bardzo trudna i zacięta. Ulice są wąskie i kręte. To też nie w mieście nastąpi rozwiązanie.

Los Teruel będzie przesądzony na zewnątrz miasta. Jak tylko pozwolą na to warunki atmosferyczne sprawa ta będzie szybko załatwiona.

DUBUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

ILUSTRACJA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIECENIU

Jadzia spotkała niespodzianie Sawickiego. Sawicki opowiedział jej, że już nie mieszka ze swoją żoną i poprosił: „Niech pani zamieszka ze mną... Uszczęśliwi mnie pani...”

Gorzki uśmiech ukazał się na twarzy Jadzi.

— Jak może kogoś uszczęśliwić człowiek, który sam jest głęboko nieszczęśliwy?... — odpowiedziała.

Ale Sawicki mówił dalej z uniesieniem:

Wkrótce już weźmie rozwód. O powrocie do żony mowy nawet być nie może. Niech Jadzia dobrze go zrozumie... Jeżeli przed tym obawiała się, że swoim postępowaniem unieszczęśliwi jego żonę i dzieci, to teraz ten wzgląd zupełnie odpada.

Będzie u niego mieszkała razem ze swoim dzieckiem. Gdy rozwiedzie się z żoną, wezmą s.ub. Jadzia myśli wciąż o ojcu swego dziecka?... A'ez czyż ona zapomniała, że ten człowiek jest na Sybirze, na zesłaniu?

Czy chce zmarnować całe swoje życie? Żyć tylko tą myślą, że tam, na Sybirze, w kajdanach jęczy ojciec jej dziecka?

Jest przecież młoda kobieta... A on da jej wszystko... miłość, szczęście, pieniądze...

A może Jadzia moi się, że będzie amnestia i ojciec jej dziecka będzie wolny?

Nonsens! On, Sawicki, czytuje gazety. Wie, jak sprawy stoją. Na takiego który jest skazany na wieczną katorgę na dwadzieścia lat, czy chce czekać przez tak długi czas? Czy chce czekać tak długo aż najżywniejsze soki jej ciała i duszy wyschną bezpowrotnie?

On kocha ją bezgranicznie. Gdy zamieszka z nim, również go pokocha. Ona go przecież jeszcze dobrze nie zna. Nie wie, jaki jest w bliższym współżyciu. Dlaczego miałaby go odepchnąć, gdy on czuje się tak ogromnie szczęśliwy w jej towarzystwie, gdy tak strasznie cierpił z powodu tej miłości?...

Sawicki mówił długo i jednym tchem prawie. Jadzia nie przerywała mu. Słuchała go ze współczuciem. W końcu powiedziała:

— Jak różnie rozumiemy oboje...

— Nie rozumiem panią... — spojrzał na nią ze zdumieniem Sawicki.

— Pan sądzi, że ja już nigdy nie ujrzę ojca mego dziecka?...

— No, może za dwadzieścia lat...

— A czy to niemożliwe, że za rok, albo dwa?

Czy nie wierzy pan w to, że żelazna, nieugięta wola naszego narodu zerwie kajdany, którymi skute są tysiączne rzesze politycznych katorżników?...

— Naród nasz jest pogrążony we śnie...

— Pan się myli, panie Sawicki, — zaczęła Jadzia mówić drżącym głosem. — Tak, „naród” z restauracji, którą pan przed tym opuścił. Ten „naród” śpi rzeczywiście, pogrążony w spokojnym zadowoleniu. Ten „naród” nie odczuwa ciężaru carskich kajdan. Ale naród, który mieszka na Woli, Ochocie, Grochowie, Powązkach — ten naród pewnego dnia zrzuca kajdany carskiej niewoli, panie Sawicki! Ten naród nie śpi... On przygotowuje jutro rano wolności! I podczas gdy „naród” z eleganckich kawiarni, balów, kabaretów, oddaje się w swoich palacach zapomnieniu i pijanństwu — naród z Woli i Ochoty wykuwa przyszłą Polskę, wolną, Niepodległą... I o tego bardzo jest możliwa, panie Sawicki, że „dzień zapłaty” przyjdzie w najbliższym już czasie, a wtedy szybko wróci do mnie ojciec mego dziecka...

Sawicki spoglądał na nią szeroko rozwartymi oczyma. Już dawno nie słyszał Polki, mówiącej w taki sposób. Czy to możliwe? Czy to doprawdy możliwe, że Kozak z ruzhajką, że żandarm o kręconych wąsach, carski „stupajka” z długą szablą — że oni wszyscy znikną, któregoś dnia z ziemi polskiej?...

Czy to niezwykle marzenie ściętej głowy...

— Co do mnie, to mocno wątpię w to wszystko... — odpowiedział Sawicki. Zresztą, nie bądźmy prorokami...

— Nie proroków potrzeba ciemnej Polsce, ale bojowników!... — przerwała mu Jadzia.

— Słusznie!... — dał się nagle słyszeć głos dorożkarza, który jednocześnie z rozmachem smagał konie biczem.

Jadzia zadrżała. Zapomniała zupełnie, że jeździ w otwartych sankach, i że dorożkarz z łatwością może dosłyszeć, o czym rozmawiają.

Sawicki i Jadzia zamilkli na chwilę. Dorożkarz odwrócił się (jechali teraz Nowym Światem. Ulica była zupełnie pusta z powodu spóźnionej pory) i powiedział z uśmiechem:

— Niech się pani nie obawia... Ja jestem z Woli... Tam właśnie myślą, że piąty rok musi wrócić, ale tym razem Moskale uciekną, gdzie pieprz rośnie.

Jadzia nic nie odpowiedziała. Bała się mówić o tych sprawach z obcym człowiekiem.

Wsiadając do sanek, Sawicki nie podał dorożkarzowi żadnego adresu. Kazał mu jechać prosto przed siebie.

— No i dokąd jedziemy, szanowne państwo? — zapytał teraz dorożkarz.

— Królewska 31, — odparł Sawicki.

— Dokąd to? — spytała Jadzia.

— No, do mego nowego mieszkania. Powiem moim dzieciom, że pani jest ciotką z Ameryki.

— Nie... nie... — odpowiedziała gwałtownie Jadzia.

— Niech mi pan pozwoli wysiąść...

— Gdzie pani mieszka? Odwiozę panią do domu...

Jadzia uświadomiła sobie nagle, jak bardzo beznadziejna jest sytuacja, w której się znajduje.

Hm... gdzie mieszka?... Co teraz odpowiedzieć? Czy przyznać się, że przez całą dobę nic nie miała w ustach? Że głód ją męczy? Że członki jej łakną odpoczynku i snu?

— Dopiero co przyjechałam... — odpowiada.

— To znaczy, że nie ma pani jeszcze noclegu?

— Nie... — odpowiada cicho Jadzia.

Sawicki zaczął ją gorąco namawiać, żeby przyjęła jego zaproszenie i poszła do niego przynocować. Zgodziła się wreszcie. Czyż miała inne wyjście z obecnej sytuacji?

Po upływie piętnastu minut była już w ciepłym, jasnym mieszkaniu. Dzieci Sawickiego już spały. Służąca, która otworzyła im drzwi, spojrzała na Jadzię z ukrytym uśmiechem.

„Jakiś nocny ptaszek, — pomyślała w duchu, — gdy się nie ma żony, można sobie na wszystko pozwolić... Ech, ci mężczyźni!”... — przypomniała sobie przy tym swego Wojtka, który porzucił ją, gdy mu powiedziała, że jest w trzecim miesiącu.

Służąca podała do stołu. Jadzia czuła się nie-swojo. Wydawało jej się, że za chwilę wpadnie tu z krzykiem żona Sawickiego i obrzuci ją obelgami.

Będzie pani spała w moim gabinecie, — powiedział Sawicki. — Pamiętam jeszcze dobrze warunki, który mi pani wówczas postawiła. Każę służącej tam pościelić...

— Ten warunek pozostaje nadal w mocy... — odpowiedziała Jadzia.

Zaczął ją wypytывать, gdzie była przez ten cały czas.

— Za granicą... — odpowiedziała.

Siedzieli może z godzinę przy stole i rozmawiali, potem Jadzia poszła do gabinetu Sawickiego, żeby się położyć na kanapie. Tam pościelono jej na noc.

Drzwi Jadzia nie zamknęła z tej prostej przyczyny, że nie było klucza w zamku, a nie wypadało jej poprosić o klucz. Obraziłaby tym przecież Sawickiego, który obszedł się z nią tak gościnnie.

Będąc bardzo zmęczona, zaczęła od razu. W nocy jednek obużyła jakiś podejrzanym szmer w pokoju.

Jadzia zadrżała instynktownie i wytyczyła słuch.

(Dalszy ciąg jutro).

Nowela

Trucizna

W tramwaju powstał po-płoch, jakiś pan, nie wydawszy nawet jęku, runął na podłogę i wyzionął ducha. Ze znalezionych przy nim dokumentów wynikało, że jest to niejaki Czesław Bliźniński, a sekcja zwłok wykazała, że zmarł on wskutek zatrucia indyjską trucizną, używaną do strzał, curare, która w nader krótkim czasie spró-wadza śmierć, nawet wówczas gdy dostanie się do ciała przez nieznaczne zadrażnienie. Lekarze zbadali zwłoki i znaleźli na lewym biodrze zmarłego ledwie widoczne zadrażnienie. Znalezione również igłę w spodniach zmarłego w miejscu, gdzie nasąpiło zadrażnienie.

Wywiadowcy byli niezmiernie zdumieni, gdy wdowa po Bliźnińskim oświadczyła im, że zapomniała igły wyjąć ze spodni męża. Igłą tą z rana krytycznego dnia przyszyła mu guzik do spodni.

Oświadczone wdowie, że igła była za'ru'a curare. Wytrzeszczyła oczy ze zdumienia. Nie miała bowiem o tym pojęcia i oświadczyła, że obecnie po raz pierwszy słyszy o takiej truciznie.

Pani Bliźnińska była drobna, schorowaną kobietą. Oświadczyła ona sędziemu śledczemu, że żyła z mężem w doskonałej zgodzie, kochała go, charakter jego odpowiadał jej i nic nie mogła zarzucić zmarłemu.

Przesłuchano służbę państwa Bliźnińskich. Pokojówka i kucharka zeznały, że Bliźniński był dobrym mężem, a Bliźnińska czuła, dbającą o męża żoną. Pokojówka dodała jeszcze, że Bliźnińska osobiście porządkowała garderobę i bieliznę męża i zawsze sama ją reparaowała, gdy zaszła tego potrzeba. Dziewczyna na była pewnego dnia świadkiem gdy wśród małżonków doszło do wymiany zdań na skutek oderwanego guzika. Bliźniński chociaż sam sobie przyszyć guzik, ponieważ twierdził, że żona jest chorowita, a Bliźnińska obstawała przy tym, że ona to zrobi...

Na szczegół ten zwrócono wielką uwagę. Zapytano pokojówki, kiedy rozebrała się ta scena. Odparła, że na kilka dni przed śmiercią Bliźnińskiego. Dziewczyna dodała jeszcze, że miała wrażenie, iż Bliźniński umyślnie odpruł guzik, o który wówczas szło.

Władze zbadały neseser do szycia pani Bliźnińskiej i znalazły tam jeszcze jedną igłę curare. Gdy pani Bliźnińska dowiedziała się o tym śmiertelnie zbłądła. Miała bowiem wykrzywione z reumatyzmu palce i często się zdarzało, że kaleczyła się przy szyciu. Mogła więc zatruć się. Nie pomyślała zaś zupełnie o tym, że odkrycie to bardzo w silnym stopniu ją obciąża. Bliźnińska aresztowano,

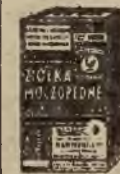
oskarżając ją o meżobójstwo.

Prowadzone śledztwo napotykało jednak na mnóstwo trudności. Ustalono, że Bliźniński był dyrektorem przedsiębiorstwa chemicznego, mógł więc bez trudu curare przynieść do domu. Jego szefowie nie jednak o tym nie wiedzieli, Bliźnińska zaś nie interesowała się sprawami handlowymi męża. Poza tym w jej rzeczach nie znaleziono śladu po truciznie.

Mineło kilka dni, a śledztwo ani o krok nie posunęło się naprzód. Nagle zgłosił się do władz pewien konduktor autobusu i złożył sensacyjne zeznanie. Oświadczył, że przed pewnym czasem poznał zmarłego w dość szczególnych okolicznościach. Sprawdzając bilety, prosił go o dopłatę, Bliźniński oświadczył, że konduktor się myli. Tak też sprawa się przedstawiała i konduktor otrzymał nagane. Wskutek tego wypadku urzędnik dobrze zapamiętał twarz zmarłego. Od tego czasu widywał go kilka razy w towarzystwie młodej kobiety, z którą się spotykał w jednym z ogrodów na przedmieściu. Przez przypadek dowiedział się on nazwiska tej kobiety. Bliźniński nie był więc wzorowym małżonkiem, jak to podawały gazety.

Władze postanowiły przesłuchać młodą kobietę, sądząc, że może jej zeznania rzucią nieco światła na tę zawiłą sprawę.

Panna Maria Czapińska oświadczyła, że dobrze znała Bliźnińskiego. Chciała już sama

Nigdy nie jest zapóźno

myśleć o zdrowiu. tym bardziej jeżeli cierpisz na chorobę nerek, pęcherza, wątroby, kamieni żółciowych, ziele przemyślny materii, na bóle artretyczne, czy podagryczne, wzdęcie brzucha, odbijanie się lub skłonności do obstrukcji. — Pamiętaj, że nigdy nie będzie za późno, o ile używasz będziez zioł mo'zopędnych „DIURCŁ”, które zapobiegają nagromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji, zatrzymujących organizm. — Dziel jeszcze kup pudełeczko zioł „DIURCŁ”, a gdy przekonasz się o dodatnich skutkach ich działania, zalecać będziez i swym znajomym. Sposób użycia na opakowaniu. Oryginalne ZIOŁA „DIURCŁ” GASECKIEGO (z kogutkiem) sprzedają apteki i składy apteczne.

zgłosić się na policję, ale pewnie zrozumiałe względy powstrzymywały ją od tego kroku. Oświadczyła, że wiedziała, iż Bliźniński jest żonaty. Mówił jej o tym i przyrzekał, że z nią się ożeni, gdy jego żona, która była bardzo chora umrze.

— Dlaczego Bliźniński nie rozszedł się z żoną, gdy zamierzał z panią się ożenić?

— Ponieważ pani Bliźnińska była bogata, — odparła dziewczyna. Bliźniński mówił, że gdy żona umrze, odziedziczy jej majątek, gdyby zaś się z nią rozszedł, nie otrzymałby grosza.

Zeznania te posiadały wprawdzie wielką wartość. Ale co one miały wspólnego z tym wypadkiem? Przecież nie Bliźnińska została zamordowana, a tylko jej mąż.

Sprawa była obecnie jeszcze bardziej zawiłana. Ale jeszcze raz z pomocą policji przybyła publiczność. Do władz zgłosił się pewien księgarz i oświadczył, że poznał Bliźnińskiego z fotografii. Zmarły sprzedał mu książkę o truciznie. Księgarz przejrzał to dzieło, stwierdził, że przy użyciu traktującym o curare były zrobione notatki.

Nie mógł jednak podać, kto je robił.

Władze zaraz ustaliły, że były one pisane ręką Bliźnińskiego. Wiedzano teraz, że interesował się on mocno trucizną curare. Ale przecież on nikogo nie zamordował, a tylko sam padł ofiarą trucizny...

Sprawa zabójstwa Bliźnińskiego po dziś dzień nie została wyjaśniona. Nie można było wyka-zać Bliźnińskiej, że zabiła męża i wypuszczono ją z więzienia.

Zdaniem władz sprawa przedstawiła się w następujący sposób: Bliźniński zamierzał o'ru'e żonę curare i z tego względu umieścił w przyborze do szycia dwie zatrute igły, którymi żona zawsze przyszywała mu guziki u spodni. Liczył na to, że jak zwykle pokaleczy się przy szyciu. Chcąc przyspieszyć swój plan, odciał umyślnie guzik. Jego szatańsko obmyślony plan zawiódł. Kobieta o reumatycznych palcach nie pokaleczyła się, natomiast zostawiła igłę w spodniach, i Bliźniński skałeczyl się za'ru'a przez siebie igłą i wkrótce zmarł.

Taka jest teoria władz. Nie jest ona pozbawiona arawdopodobieństwa.

KONRAD RYLSKI

MŚCICIEL

PRAWDZIWE DZIEJE SŁAWEJ ZBOJNIKA
DOBROCZYŃCY BIEDNYCH I POKRZYWDZONYCH

Było to w czasach przedwojennych. Bogaty kupiec warszawski, Antoni Ogiński, nabył szyb nautowy na Kaukazie i przeniósł się tam z żoną i córką do miasta Grozny.

Tu spotkało Ogińskich wielkie nieszczęście. Grasujący od paru lat w okolicy herszt bandy zbójckiej, Selim - Chan, porwał ich ukochaną jedynaczkę, Martę.

Gdy Ogiński złożył hersztowi zbójckiemu żądany okup, Marta wróciła wprawdzie do domu, ale po paru dniach uciekła od rodziców. Pokochała bowiem Selim - Chana i wróciła do niego, by zostać jego żoną.

Ponieważ poszukiwania policji nie przyniosły rezultatu, Antoni Ogiński, przebrany za Czeceńca (Czeceńcy — to ple mię kaukaskie), pociął w góry, aby odnaleźć swoją ukochaną jedynaczkę.

Selim - Chan jeszcze jako młody chłopiec został skazany na 20 lat katorgi za to, że przebił kłębem ciecra rosyjskiego, który chciał wzięć przemocą piękną żonę Selima.

Selim - Chanowi udało się jednak uciec z Sybiru w bardzo pomysłowy sposób. (Jako „niebożczyk” został wywieziony w trumnie). Po powrocie do stron rodzinnych pomógł śmierć swojej żony, którą doprowadził do samobójstwa jakiś oficer carski.

Po tym Selim - Chan zorganizował bandę wiernych mu, nieustraszonych Czeceńców, którzy postawili sobie za zadanie „rozdzielać pieniądze bogaczy”. Porwali ludzi bogatych, a otrzynamy od nich okup pieniężny rozdawali ubogim mieszkańcom gór.

Wyżłane w góry całe oddziały policji i wojska nie mogły schwycić Selim - Chana, gdyż mieszkający góry ukrywali u siebie swego dobroczyńcę i nie chcieli nigdy wydać jego kryjówek.

Śmiałe napady Selim - Chana głośne były w całej Rosji, a nawet za granicą.

Miedzy innymi słynny był jego napad na kasy kolejowe, oraz napad rabunkowy na pociąg pocztowy Moskwa — Baku.

Jeden oficer carski, Kibirow, postanowił za wszelką cenę schwycić Selim - Chana. By ten cel osiągnąć, przebrał się za ubożego Czeceńca (urodzony na Kaukazie, znał dobrze mowę Czeceńców) i w tym przebraniu udało mu się dostać do bandy Selim - Chana. Pozyskał sobie — jako odważny „Czeceńiec Ali” — jego całkowite zaufanie.

Na rozkaz Selim - Chana Kibirow na czele dziesięciu ludzi porwał pułkownika Timiriazewa, którego znał dobrze od dawna.

Gdy Kibirow stanął z pojmanym pułkownikiem przed Selim - Chanem, Timiriazew patrzył wojaż na Kibirowa, jakby sobie coś usiłując przypomnieć.

Na rozkaz Selim - Chana Kibirow wraz z Achmedem czło wiekiem z bandy Selim - Chana, zaprowadził Timiriazewa do wsi Korbek, do Czeceńca Chadżina.

Selim - Chan zażądał od Timiriazewa dużego okupu. Gdy otrzymał żądaną sumę, Selim - Chan kazał Kibirowowi wyprowadzić pułkownika na drogę, prowadzącą do Wiedieny, a po drodze polecił mu wyciągnąć od Timiriazewa różne wiadomości co do akcji wojska przeciw niemu, Selim - Chanowi. Kibirow powiedział wtedy Selim - Chanowi, że będzie udawał przed Timiriazewem szpiega carskiego, aby pozyskać zaufanie pułkownika.

Kibirow wyznał Timiriazewowi kim jest i jakie ma plany w stosunku do Selim - Chana Timiriazew, zobowiązał się przy tym zachować wszystko w ścisłej tajemnicy.

Selim - Chan powierzył Kibirowowi samodzielną „robotę”: kazał mu porwać bogatego Amerykanina Johna Smitha, który miał przyjechać z rodziną do Kiszlowodsk.

Kibirow w towarzystwie pięciu Czeceńców udał się w kierunku Kiszlowodsk.

Kibirow rozszedł się później ze swoimi ludźmi i umówił się z nimi, że spotkają się wszyscy w Kiszlowodsku w knajpie Rikewilla.

W kilka tygodni mniej więcej przed tymi wypadkami Selim - Chan przyjechał do jednego ze swoich ludzi, do Szamana, jakiegoś starca, podejrzanego o szpiegostwo. W tej samej wsi, do której przysłano starca, przebywała też i Marta. Marta poznała w starcu swego ojca, który od dawna wędrował po górach, by odnaleźć swą jedynaczkę.

Starcom Ogińskiemu groziła śmierć, bo Szaman był przekonany że on jest szpiegiem. Marta powiedziała Szamanowi, że chce pomóc ze starcem.

Marta powiedziała Szamanowi całą prawdę i poprosiła żeby przyprowadził do niej starca, jej ojca. Gdy starzec wszedł do pokoju, Marta wpadła w jego ramiona, płacząc jak mała dziecko.

Potem długo ze sobą rozmawiali, przy czym stary Ogiński starał się namówić Martę, ale nadaremnie, żeby wróciła do domu.

Obecny przy tej scenie Szaman nie rozumiał z ich rozmowy, bo mówili po polsku. W jego umyśle powstało podejrzenie, że Marta jest w zmożeniu z tym starcem - szpiegiem.

Szaman chciał zaraz urządzić sąd nad starym Ogińskim, ale za wstawieniem Marty postanowił tę sprawę odłożyć, aż do przybycia Selim - Chana. Do tego czasu starzec miał przebywać w zamknięciu u Szamana.

Tymczasem Kibirow przybył do Kiszlowodsk. Dowiedział się tu, przypadkowo zresztą, że milioner amerykański John Smith zażądał do pensjonatu Niagara. Chcąc zobaczyć Amerykanina, Kibirow udał się do tego pensjonatu, i powiedział portierowi, że ma jakąś sprawę do pana Smitha z polecenia jakiegoś księcia Urusowa.

Milionerowi amerykańskiemu Kibirow oddał jakieś wysane z palca polecenie.

Kibirow w towarzystwie jednego ze swoich ludzi oczekiwał wyścia amerykańskiego milionera z pensjonatu. W robliżu kręcił się Esand, który miał porwać Amerykanina. Nagle z pensjonatu wyszedł Amerykanin ale... w towarzystwie ojca Kibirowa.

Aby pokryć zmieszanie, które go opanowało, Kibirow powiedział do swego towarzysza, że starzec, rozmawiający z Amerykaninem, jest generał - gubernatorem Michajewem. „Więc może jego porwieśmy teraz?” — zaproponował towarzysz Kibirowa.

— Nie... — odpowiedział Kibirow zdławionym głosem. — Nie zrobić niczego na własną odpowiedzialność... Chan kazał porwać Amerykanina, więc musimy go porwać, a zresztą... — zaczął wahać się...

a zresztą... nie mogę być zupełnie pewny, że to jest właśnie generał - gubernator Michajew...

Kibirow wiedział, że może stracić całą sympatię i zaufanie Selim - Chana, jeżeli ten herszt zbójcki się dowie, że „Ali” przepuścił tak rzadką okazję i nie porwał najgroźniejszego jego wroga, Michajewa.

— Przed tym powiedziałeś, że jesteś tego zupełnie pewny... — uśmiechnął się Czeceńiec. — Więc może to także nie jest amerykański milioner, ten z fajką w ustach?...

— Jeżeli o niego idzie... to się z pewnością nie myślę... — odparł Kibirow.

— Więc na co czekasz?

— Nie mogę przecież dojść do niego, gdy rozmawia z kimś, nie rozumiejąc tego?

— A co będzie, jeżeli oni odejdą obaj razem? Daj spokój... masz kłopot z nimi... Już teraz nie musisz podchodzić do niego... Chodźmy... Dojdę do Esanda i szepnę mu w przejściu: „ten z fajką” i — gotowe... Więc chodźmy, szkoda czasu...

Zanim Kibirow zdążył odpowiedzieć Czeceńcowi, Amerykanin wraz ze starym Kibirowem ruszyli naprzód.

Chwycił na konia starego Kibirowa i pogalopował z nim.

Amerykanin zauważył natychmiast i poznał „posłańca księcia Urusowa”, który był u niego przed dwiema mniej więcej godzinami w pensjonacie.

— No i co, omyliłeś się, prawda? — zwrócił się do Kibirowa jeszcze z oddalenia trzech, czterech kroków, i uśmiechał się przy tym dobrodusznie. — Może znów idziesz do mnie, co?

Kibirow stał chwilę, jak skamieniały. Jego ojciec był teraz tak blisko, i wystarczyłoby, żeby wymówił parę słów, a doszłoby do katastrofy. Nastąpiłaby scena, której należało za wszelką cenę zapobiec.

— No, zbliż się teraz do niego... trudno... Pomów z nim parę słów... — popycha go lekko Czeceńiec w stronę Amerykanina. — Esand patrzy w tę stronę... On czeka przecież... No, powiedz coś...

Kibirow czuł, że nerwy jego są napięte do ostatnich granic, że lada chwila może nastąpić wybuch...

Po raz pierwszy, w życiu Kibirow przeżywał podobnie bolesne chwile. Bał się po prostu ataku sercowego.

O to ojciec spogląda na niego... W jego oczach wyraźne zdziwienie... Nie, nie poznaje go... Jak może go poznać z tą bródką, w tym czeceńskim stroju, w papasze na głowie? Jak może go poznać, gdy jego oblicze jest pocrane od wiatrów i deszczu?

Ale ten głos... głos... Czy ojciec mógłby nie poznać głosu swego dziecka?

Co tu zrobić?

— No i omyliłeś się, co? — zbliża się do niego Amerykanin, a stary Kibirow zatrzymuje się nieco w tyle.

Kibirow boi się patrzeć ojcu prosto w oczy.

A nuż pozna go, a nuż wykrzyknie nagle:

— Fiedka, mój drogi...

— Nie... — mruczy Kibirow w odpowiedzi, starając się przy tym zmniejszyć głos.

— Więc książę Urusow ma do mnie rzeczywiście jakąś sprawę?

— Tak...

I nie wymówiwszy już ani słowa więcej, Kibirow puszcza się szybkimi krokami naprzód i przechodzi na drugą stronę ulicy.

Mija Esanda, który pyta gwałtownie:

— Ten z białą brodą?

— Nie... Ten z fajką... — mruczy Kibirow i idzie szybko dalej.

Idzie z taką szybkością, jakby go ktoś gonił. Spotkanie z ojcem ogromnie go zmieszało. Nie śmiał się obejrzeć poza siebie.

A jednak... ogląda się i widzi, że Esand na swoim koniku jedzie tuż przy trotuarze, niedaleko Amerykanina, który idzie w towarzystwie starego Kibirowa. Obaj mówią coś między sobą.

— Zaraz to się stanie... — uderza jak młotem serce Kibirowa.

I nagle... stało się!

Kibirow słyszy dziki galop konia. Ogląda się znów za siebie i widzi...

O, Boże!... A co to?!

Esand widocznie nie dosłyszał mruczenia, cichej odpowiedzi Kibirowa i zamiast nachwycić Amerykanina, chwycił na konia swego Kibirowa i pogalopował z nim z taką błyskawiczną szybkością, jakby jego konikowi nagle skrzydła wyrosły u boków...

Kibirow, młody Kibirow, stanął, jak wryty. Ostu piął z przerażenia. Był jakby przykuty do miejsca.

O, Boże, co teraz będzie?... Jego ojciec w obozie Selim - Chana?... Jak wrócić teraz do Selim - Chana? Co teraz będzie? Co będzie?!

Wszystko przegrane! Cały dotychczasowy trud, wszystkie męki... wszystko nadaremnie!

Tymczasem na ulicy — panika. Ludzie bieżą za uciekającym na koniu Esandem. Krzyk, gwizdanie, tumult nie do opisania... Kilku chwyciła rewolwery, padają strzały, a inni ostrzegają:

— Nie strzelaj! Jeszcze traficie w tego starca, którego porwał ten zbój... Zastrzelicie go jeszcze!

Co za ironia losu! Dziesięć ludzi bieżą za galopującym Czeceńcem, jedni wsiadają w dorożki i karety i pędzą za zbójem, tylko on jeden, on, syn porwanego, stoi spokojnie i nie rusza się z miejsca.

Gdyby Kibirow miał teraz przy sobie Esanda, zastrzeliłby go, jak psa! Ale natychmiast przypomniał sobie, jak wielka wina ciąży na nim samym, że właśnie to on, tylko on zawinił w tej całej, tragicznej sprawie. Gdyby się tak nie zmieszał, gdyby wyraźnie powiedział Esandowi, że idzie o tego z fajką, a nie mrucał tam czegoś cicho pod nosem — Esand z pewnością by się nie omylił.

Ale stało się! Esand jest już bardzo daleko, widać tylko tuman kurzu, który wznosi się pod kopytami koniskimi... Ludzie i policjanci, goniący za Esandem, odbiegli już również daleko stąd.

Czego on tak stoi na jednym miejscu? Gdy Amerykanin wróci, pozna go przecież natychmiast i każe go aresztować. A wtedy wszystko przepadło... Należy znaleźć jakieś wyjście z tej trudnej sytuacji.

Żeby tylko ojciec nie rozchorował się ze strachu! Gorzej jeszcze — starzec może dostać ataku sercowego z przerażenia!

Jak go teraz wyratować? Jest tylko jedno wyjście: dogonić Esanda i powiedzieć mu, że się omylił. Ale drugi koń, którego zabrali ze sobą, jest w stajni u Dżaura. Zanim zdąży tam dościs, zanim wyrwodzi konia ze stajni, Esand będzie już hen daleko w górach...

A więc — co poczyć? Nie wrócić więcej do obozu Selim - Chana? Wyrzec się swego planu?

Nie, to wykluczone! Dotychczasowy trud nie może pójść na marne! Musi kontynuować rozpoczęte działanie i uwolnić Kaukaz od tego niebezpiecznego herszta zbójckiego.

Kibirow zaczyna iść szybkim krokiem i skręca na drogę, prowadzącą w góry.

Idzie w zamyśleniu. Mózg jego pracuje gorąco. No dobrze, wróci do Selim - Chana, ale co wtedy? Co będzie, jeżeli ojciec go pozna? Wtedy Selim - Chan rozstrzela go razem z jego starym ojcem.

Nagle wpada mu szczęśliwa myśl do głowy. Aż musi przystanąć na chwilę, tak jest zaskoczony i zachwycony własnym pomysłem. Co za cudowna myśl! — nawrócić się i wrócić do domu i puszczać się przed siebie szosa, prowadzącą w górę.

(Dalszy ciąg jutro)

Niedole pracowników samorządu terytorialnego

w oświeceniu posła Antoniego Pacholczyka,
dyrektora centrali związkowej

Rok 1933 rozpoczął się dla znacznej części pracowników państwowych poprawą bytu na skutek awansowania 44 tysięcy pracowników. Obok pracowników państwowych podobne fakty publicznie u podbudowy na szczyt administracji spełniają pracownicy samorządowi, zarówno na szczeblu gminnym, jak i powiatowym.

Interesującym zatem będzie porównanie warunków pracy i nastrojów wśród kilkudziesięciu tysięcy tych pracowników. Z tym przekonaniem zwróciliśmy się do Dyrektora Zw. Prac. Samorządu Terytorialnego, p. Posła Antoniego Pacholczyka, z prośbą o wywiad.

— Panie Posle, jak Pan ocenia ogólną sytuację pracowników samorządowych?

— Wiele by na ten temat można mówić. Warunki pracy pracowników samorządowych są ciężkie. Wynikają one z bardzo obciążonego, wielostopniowego zakresu działania samorządu, a przy tym z braku ustawowego uregulowania spraw pracowniczych. Ogół pracowników samorządowych liczy już 19 lat na ustalanie swych praw i obowiązków, na ustalanie uposażeń w wysokości wystarczającej na skromne potrzeby inteligenta. Prowizoryczność stosunków służbowych ujemnie odbija się na warunkach pracy. Weźmy choćby taką sprawę, jak awanse. 44 tysiące pracowników państwowych zostało awansowanych. — Jest to będzie do dalszego wysiłku, a jednocześnie w pewnym stopniu poprawa warunków materialnych. Jeśli natomiast chodzi o pracowników samorządu, wysiłki te awansów nie dają, a jednocześnie brak perspektywy na lepsze jutro musi osłabiać energię i zapał, które winny cechować pracowników samorządowych.

— Jak dowiadujemy się, podatek specjalny jest jedną z bolesnych i dotkliwych orszaków w życiu pracowników samorządowych?

— Naturalnie. Ludzie pracujący w samorządzie doskonale rozumieją, że przymusowe udrażnianie finansów samorządu kosztem pracowników nie da zamierzonych rezultatów.

Podatek specjalny jest ogólnym niezadowolaniem w samorządzie i to nie tylko wśród pracowników ale i wśród organów samorządowych. — Podatek ten powinien być czym prędzej skasowany, bowiem utrzymywanie

tego podatku doprowadza do niepożądanych niepokojów.

— Stwierdziłbyśmy zatem, że podatek specjalny jak się mówi półocześnie, mocno poje krew pracowników samorządowych. Są jednak niewątpliwie i inne bolączki?

— Są — i największą z nich jest sprawa uposażeń. Uposażenia w samorządzie są w bardzo licznych wypadkach poniżej wszelkiego poziomu. Szczególnie jaskrawo występuje to na terenie gmin wiejskich, wódców południowych i zachodnich.

Uchwalenie ustaw o służbie w samorządzie, o uposażeniu, zaopatrzeniu emerytalnym i odpowiedzialności służbowej przy czyniłoby się do normalizacji stosunków pracowniczych w samorządzie.

— Czy wszystkie te uposażenia, że tak się wyrażymy, pracowników samorządowych wpływa na zniechęcenie ich do pracy?

— Na to pytanie jest b. trudno odpowiedzieć, ale skoro zostałem zapytany, muszę oświadczyć, że cały wysiłek naszej organizacji jest skierowany na pobudzenie inicjatywy, wydobycie zapału do pracy. Akcja w tym kierunku znajdowała pełnię zrozumienia u pracowników samorządowych, dopóki był argument, że uregulowanie ich spraw wkrótce nastąpi. Obecnie zaś, gdy argument ten opadł, przez zdziwienie z porządku dziennego zagadnięcie pracowniczych coraz mocniej dają się słyszeć głosy, domagające się poprawy bytu, bowiem — jak mówią zręcznie — ażeby móc pracować, trzeba mieć zapewnione odpowiednie warunki do tej pracy. Mimo to mogę śmiało powiedzieć, że pracownicy samorządowi są entuzjastami pożytecznej pracy — może trochę zmęczonymi, lecz entuzjastami. Przy ich współudziale, a w wielu wypadkach z ich inicjatywy, wieś zmienia dotychczasowe oblicze. Tysiące szkół, tysiące kilometrów drzew, domy ludowe, biblioteki, oto najbardziej widoczne dowody entuzjastycznej i wytrwałej pracy.

— Prosiłbyśmy o informacje dotyczące rozwoju ruchu zawodowego.

— Cóż mam na to odpowiedzieć. Zwiększony dom, w którym się znajdujemy, niech będzie dla panów najlepszym dowodem konsekwentnych wysiłków pracowników samorządowych.

145 Polaków mieszka w Egipcie

I z nich ożeniło się z cudzoziemkami

KAIR. Liczba obywateli polskich, zamieszkałych w Egipcie (Kair, Aleksandria, Port-Said) pozostała na dz. 31 grudnia 1937 r. prawie bez zmian w porównaniu z rokiem ubiegłym i wynosi mniej więcej 135 — 145 osób.

Pod względem swej wartości gospodarczej dla materii, a osadniczej na obcym terenie, kolonia polska zyskała bardzo zna-

cznie. Wtedy gdy ubyli (19) głównie kuracjusze lub osoby zainteresowane dorywczo (np. naukowcy), to na ich miejsce przyjechali (11) ludzie dla pracy robotkowej na stałych posadach.

Umarł jeden Polak (inżynier), jeden Polak (dentysta) zgłosił się o obywatelstwo egipskie, a trzech Polaków ożeniło się z cudzoziemkami.

Pożar na pokładzie krążownika

LONDYN. Z Portsmouth donoszą, iż w ub. niedzielę wybuchł pożar na pokładzie krążownika „Birmingham”. Płomień, ugaszony szybko przez załogę, wyrządził nieznaczne tylko szkody. Przyczyna pożaru nie została dotychczas wyjaśniona.

„Birmingham” jest jednym z nowych okrętów, oddanych niedawno do użytku, który miał niebawem odpłynąć na wody chińskie.

Nie sądzą, tu, by ostatni wypadki mógł spowodować jakiegoś rodzaju zmianę w programie podróży tego okrętu.

wych, zrzeszonych w Związku P.S.T. Solidarność, ofiarność pracy i środków, nieustępliwość i wiara w słuszność swych dążeń — oto cechy zrzeszonych pracowników i ich stosunku do ruchu zawodowego. Wierzą oni, że przyspieszenie uchwalenia ustawy unormuje wiele kwestii płynących, hamujących w wielu wypadkach normalną pracę samorządu.

Dzisiaj już jest powszechnie wiadomo, że rozwój pracy samo-

rządu zależy w dużym stopniu od wartości i samopoczucia jego pracowników. Poczuć krzywdy, brak przejawów troski o pracownika chyba nie zachęca do pracy? Pracownicy samorządowi spodziewają się, że rok 1938 przyniesie pożądaną przez nich rozstrzygnięcie ich spraw, a tym samym zamknięcie okresu prowizorium, zapoczątkowując okres stabilizacji, będącej nieodzownym warunkiem normalnej, intensywnej pracy.

Szalona miłość do złodziejki

pełnęła warszawiaka na śliską drogę przestępstwa

Właściciele fabryki galanterii mieszczącej się przy ul. Długiej 29, bracia Pawełscy, zauważyli, iż od pewnego czasu ukazują się w sprzedaży ich wyroby, po cenach przeszło o połowę niższych, niż fabryczne.

Podejrzuwając, iż pochodzą one z kradzieży, Pawełscy przeprowadzili szczegółową kontrolę. Wynik jej okazał się nadspodziewany. W składach brak było towaru na sumę kilkunastu tysięcy złotych.

Zawiadomione władze zarządziły dochodzenie i nie chcąc przedwczesnie pociągnąć złodzieja, rozciągnęły dyskretną obserwację nad podejrzanymi osobnikami.

Po pewnym czasie sprawa się wyjaśniła. — Podczas rewizji u handlarza Beniamina Frydmana (ul. Miła 47), znaleziono towary z fabryki Pawełskich, wartości przeszło 5 tysięcy złotych. Ponieważ właściciel sklepu nie umiał wyjaśnić skąd towar pochodzi, aresztowano go, nie zaprzeczając dalszego dochodzenia.

Jak się okazało, Frydman utrzymywał ścisły kontakt ze znanym policji złodziejem, Wacławem Karpińskim, przebywającym obecnie w więzieniu za

liczne włamania. Żona jego, Eugenien, notowana również kilkakrotnie za różne przestępstwa, mieszkała przed tym razem z mężem przy ulicy Krochmalnej 19.

Wydelegowani na miejsce funkcjonariusze policji znaleźli w mieszkaniu ich cały szereg rzeczy, pochodzących z kradzieży. Między nimi znajdowało się również wiele przedmiotów fabryki Pawełskich.

Dalsze śledztwo poszło szybko naprzód. Przyjacielem Karpińskiego był 23-letni robotnik fabryki Jan Oldakowski. Podczas przesłuchania przyznał się on do kradzieży, do której namówił go przyjaciółka. Cezary się dotychczas dochodziła opinia pracownika zeznał, iż nie miał absolutnie żadnego pojęcia o przeszłości swej przyjaciółki, a przestępstwa dopuścił się, będąc w niej zakochany i nie chcąc jej niczego odmówić. — Skradzione w magazynach rzeczy sprzedawano przy pośred-

K K O

MIASTA SŁ. WARSZAWY

TRAUGUTTA 5

BIELANSKA 8, TARGOWA 65,
DAGATELA 14

ZAWIADAMIA

ZE ODSETEK OD WKŁADÓW

CSZCZĘDNOŚCIOWYCH

ZA II-GE POLROCZE 1937

SA WPISYWANE DO KSIĄŻECZEK

CODZIENNIE OD 3.1.1938

po przedstawieniu książeczki

BEZZWŁOZNIE

Odsetki od wkładów dopisuje się do kapitału na rachunkach oszczędnościowych w d. 31.XII.37 r. i oprocentowuje, łącząc z kapitałem, od dn. 1 stycznia 1938 r. bez względu na termin wpisanie ich do książeczki.

Ks. Bernard jest zdrow

AMSTERDAM. Ksiądz Bernard opuścił wczoraj rano szpital, w którym przebywał po wypadku samochodowym, i powrócił w towarzystwie lekarza do pałacu Soestdyk.

Nagły powrót Van Zeelanda

OSTENDA. Van Zeeland, który wyjechał wczoraj z Brukseli do Ostendy, znajdował się już na pokładzie okrętu, który miał go zawieźć do Anglii, kiedy na skutek rozmowy telefonicznej, zszedł na ląd i o godz. 11.20 wsiadł do brukselskiego pociągu.

CHRONI OD ODMROŻENIA

UDELIKATNIJA I WYBIELA ZNISZCZONE

KREM PRAŁATÓW

RECE

PERFECTION

W kostnicy trup ożył

Zdażył, bo było to w przededniu pogrzebu

W tych dniach do szpitala w Wągrowcu przywieziono pacjenta ze wsi Potulice, który miał wrzód na szyi. Choroego naleychniał wzięto na otót operacyjny. Zanim jednak przysięgiono do operacji, lekarz stwierdził, że pacjent nie żyje. Przewieziono go więc do kostnicy i nazajutrz miał się odbyć jego pogrzeb.

W nocy dozorca kostnicy usłyszał wołanie o pomoc. — Wszedł więc do kostnicy i ku swemu zdumieniu rżnął rżko-mego nieboszczyka stojącego we drzwiach. Dozorca wezwał naleychniał pomoc i chorego przewieziono z powrotem do szpitala. Stan jego jest podobny do zadawalający.

Żydzi rumuńscy nie uciekają

z Rumunii do Polski

BUKARESZT. Wbrew wiadomościom, podanym przez niektóre dzienniki polskie w związku z zarządzeniami gabinetu Gogi w stosunku do ludności żydowskiej, nie ujawniają się tutaj żadne tendencje wyjazdu Żydów do Polski.

Jak wiadomo, zresztą, sprawa wjazdu do Polski jest uregulowana bardzo ścisłymi przepisami, które chronią rynek pracy przed napływem obcokrajowców. Jeżeli zaś chodzi o zamieszkałych w Rumunii Żydów obywateli polskich, to ilość ich jest zupełnie nieznaczna.

Stado łosi na krze lodowej

plynie o Pręgoła koło Królewca

Mieszkańcy Królewca, zamieszkał nad Pręgołą, mogli podczas Nowego Roku zaobserwować ciekawy widok.

Oto na krze lodowej, płynącej po rzece, znalazło się stado łosi. Zaalarmowana straż pożar

na uwołniła zwierzęta i oddała je do zwierzynicy królewieckiej.

Łosie były całkowicie wyczerpane, co dowodzi, że podróż ich na krze trwała dłuższy czas.

Tajemnicza zbrodnia w Warszawie

Zabił w mieszkaniu swego rywala?

Wczoraj o godz. 11.30 wieczorem do mieszkania Feliksa Sławowicza, zamieszkałego przy ul. Wroniej 35, w Warszawie, przybył niejaki Włodzimierz Hailow (Ks. Zierakowita 4) rze-

komo w poszukiwaniu swej znajomej.

W chwili, kiedy gospodarz uchylił drzwi, Hailow zasypał Sławowicza strzałami, kładąc go trupem na miejscu, po czym rzucił się do ucieczki.

Syn zabitego, Roman pogonił za zbrodniarzem. Zawiadomiony o wypadku VI Komisariat zarządził natychmiast obławę.

Zabójca został schwytany i osadzony w więzieniu.

Tło potwornej zbrodni nie zostało dotychczas wyjaśnione. Jak się jednak wydaje, Hailow zabił swego domniemanego, lub faktycznego rywala, biorąc odwet za zdradę.

Straszne zderzenie tramwajów

8 osób padło ofiarą katastrofy

Straszny wypadek tramwajowy wydarzył się wczoraj około godz. 18 na ulicy Ks. Janusza na Koło (przedmieście Warszawa).

Dwa, zderzające po tym samym torze elektryczne linie B zderzyły się ze sobą, ulegając częściowemu rozbiciu.

Spod wrzasków rozległy się jęki i wołania o pomoc wielu rannych. Rzucano się na ratunek nieszczęśliwym.

Przybyłe na miejsce Pogotowie przewiozło do szpitala Dzieciątka Jezus: Franciszka Mataszyńskiego, lat 31 — Boernerow-

wo, Antoniego Kolbowski, lat 16 — Boernerowo, Stanisława Siwka, lat 34 — Dobra 83, Stanisława Migowskiego, lat 36 — Boernerowo.

Pozostali ranni, a mian-

owicie Marię Kamińską, lat 67 — Boernerowo, Stanisława Sawickiego — Szeroka 19, Antoniego Brukowski, lat 23 — Chmielna 102, Stefana Polaczalika — Ks. Siemca 72 odtran-

sportowano do szpitala na Czyściem.

Jak się okazało w trakcie po czątkowego dochodzenia katastrofa spowodowana została silną mgłą i ślizgawicą.

W kuchni czyba śmierć

Statystycy amerykańskich towarzyszów ubezpieczeniowych dokonali niezwykle ciekawego odkrycia. Ustaliłi, że współczesna kuchnia jest obecnie jednym z najniebezpieczniejszych miejsc, jakie można sobie wyobrazić. Na podstawie materiału amerykańskiego i obliczeń z całego świata stwierdzili, że w kuchniach całego globu ziemskiego ginie rocznie 8.000 osób, ponad milion doznaje ciężkich obrażeń cielesnych.

Jako przykład podać można islandzkie miasto Tomptonsville, w którym w ciągu jednego dnia w kuchniach wydarzyły się następujące wypadki: po wna kobieta spłonęła, ponieważ zbyt blisko podjechała do gazowej kuchenki. Śmierć w płomieniach znalazła jeszcze jedna kobieta, która rzucała jakiegos łatwopalnego płynu do czyszczenia mebli. Trzecia kobieta odcięła sobie palec podczas sikania mięsa. Mały chłopiec bawiąc się przewodnikami kuchennej elektrycznej, został zabity.

Do policji zgłosiła się 18-letnia służąca Józefa Piech, (Warszawa, ul. Wronia 57), składając sensacyjne doniesienie.

Gdy odprowadzała na pociąg swą przyjaciółkę, zaczepił ją na dworcu Głównym nieznajomy mężczyzna, pytając, czy nie poszukuje posady. Dowiedziawszy się, iż dziewczyna pozostaje bez zajęcia nieznajomy podał się za „fabrykanta abażurów do lamp i zaproponował Piechównie objęcie u niego posady. Ucieszona służąca udala się - nim do jego mieszkania na ulicę Pułtuską 9, aby ostatecznie omówić warunki.

„Fabrykant” wprowadził ją do pokoju, zamknął drzwi na klucz i polecił, aby się rozebrała. Dziewczyna stawiała opór, a wówczas lubieżny napastnik ogłuszył ją uderzeniem pięści i dopuścił się na nieprzytomnej gwałtu. Gdy nieszczęśliwa odżyła skąpa przytomność, nieznajomy nie chciał wypuścić jej z mieszkania, mimo błagań i protestów z jej strony.

Chcąc za wszelką cenę wyrwać się z jego szponów, Piechówna poprosiła go o pozwolenie wyjścia na korytarz, aby napić się wody. Znalazłszy się za drzwiami mieszkania, natknęła się na mieszkającego w tym do-

mu posterunkowego, któremu o powiedziała, szlochając, swą przygodę. — Przeprowadzona przez policjanta do komisariatu, złożyła zameldowanie, na skutek którego wszczęto natychmiast dochodzenie.

Po przybyciu do uwodźciciela, policja znalazła go nieprzytomnego w kałuży krwi, w między-

czasie bowiem zjawił się u niego brat jednej z poprzednich uwodzonych ofiar i mszcząc się za jej hańbę, pokrajał go nożem.

Władysław Paprocki, znany już z podobnych erotycznych wyczynów, po opatrzeniu przez lekarza, został aresztowany i osadzony w więzieniu.

Krwawa zemsta brata uwodzonej

Liczne „praktyki” lubieżnika przypieczętowane krwią

Moskwa traci swe wpływy

W przededniu zmian w hiszpańskim rządzie republikańskim

PARYŻ, Prasa francuska do nosi z Barcelony o doniosłych zmianach politycznych, jakie na stąpić mają w rządzie republikańskim.

W związku ze zbliżającą się sesją styczniową Rady Ligi Narodów, kierownice koła polityczne Barcelony i Walencji chciałyby wykazać, iż republikański rząd hiszpański wyzwolił się całkowicie spod wpływów komunistycznych.

W tym celu przygotowane są dalekosiężne rekonstrukcje rządu. Ustąpić ma premier Negrin i ministrowie komunistyczni. Przez swą dymisję premier Negrin chciałby wyrzucić presję na komunistów, by dla dobrej sprawy zrezygnowali z udziału w rządzie.

OBRADE PREZESÓW I DYREKTORÓW IZB ROLNICZYCH

Pod osobistym przewodnictwem ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Juliusza Poniatowskiego oraz przy udziale wyższych urzędników Ministerstwa, odbyła się konferencja prezesów i dyrektorów Izb Rolniczych z całej Polski. Tematem obrad była sprawa budżetu Izby Rolniczych na rok 1938/39 oraz organizacja i planowanie prac związanych z podniesieniem rolnictwa i cen na produkty rolne.

Na czele gabinetu umiarkowanego stanąłby albo przewodniczący corlezów — Martinez Barrio, wybitny polityk umiarkowanego ugrupowania republikańskiego, albo też były minister

Marcelino Domingo.

Negrin objąłby tękę finansów, albo gospodarki narodowej. Teką obrony narodowej pozostałaby nadal w rękach Indalecio Prieto.

Zemstę wywarł na fotografii

Tragikomecia ze zdjęciem w n s m i e

W początkach ubiegłej jesieni kupcowi francuskiemu, przebywającemu w Kairze, 45-letniemu Juliuszowi Favier wpadł przypadkiem do rąk numer francuskiego pisma „Avenir”, wydawanego w południowej Francji. Przy przerzucaniu kartek pisma natknął się na fotografię kierowniczkę szkoły Clau dett Roux, która założyła gdzieś w Prowancji wzorową szkołę dla dziewcząt chłopskich i została odznaczona przez ministerstwo oświaty. Fotografia ta wywarła olbrzymie wrażenie na kupcu i z wielką energią zabrał się do ustalenia adresu dyrektorki. W końcu udało mu się uzyskać jej adres i napisał do niej list.

Nie można wcale opisać radości, jakiej doznał, gdy otrzymał od niej odpowiedź. Od tej chwili nawiązała się stała korespondencja między kupcem a kierowniczką szkoły. W końcu Favier zakochał się w kierowniczce, której nigdy nie widział, i ponieważ nie była ona zamężną, poprosił o jej rękę. Panna Roux zgodziła się na to i pierwsze osobiste spotkanie miało się odbyć na początku ferii zimowych w Marsylii.

Ustalonego dnia oboje spotkali się na umówionym miejscu. Ale gdy tylko kupiec ujrzał swą wybraną, ogarnęło go paniczne przerażenie. Panna Roux wprawdzie bardzo mało różniła się od fotografii, która miesiącami oglądał, ale w chwili gdy ujrzał żywy oryginał, zmarnieł uczucie, które żywił dla

narzeczonej. Odczuł nawet nagłe wstręt do niej. Czuł bowiem, że fotografia oszukała go. Po godzinie, podczas której rozmowa z trudem się kleiła, kupiec pożegnał swą narzeczoną i więcej jej nie pokazał. Nie zdawał sobie jednak sprawy co wpłynęło na nagłą zmianę jego uczuć.

Po 10 dniach Fevrier zjawił się u fotografa, który sporządził zdjęcie dla pisma „Avenir” i strzelił do niego.

Kupiec został ujęty i podczas przesłuchania oświadczył, że o mało nie wpadł w obłąd, wskutek nagłego niezrozumiałej zmiany swoich uczuć, które rozgorzały gdy ujrzał fotografię i które zamarty, gdy ujrzał żywy oryginał. W końcu odczuł silną nienawiść do fotografa, który zrobił to zdjęcie, usiłując go adres, udał się do jego pracowni i strzelił do niego. Zaraz po oddaniu strzału poczuł się innym człowiekiem, od razu zniknęło przylaczające uczucie, którego dotychczas nie mógł zwalczyć, odczekał z ulgą, ponieważ czuł się wyleczonym z choroby, w którą zapędziła go własna fantazja.

Obecnie Fevrier przebywa w więzieniu, gdzie czeka na rozprawę sądową.

Wybuch na dworcu w Lyonie

Eksplodowała bomba w kufrze

PARYŻ. W przechowalni bagażu na dworcu w Lyonie nastąpił wybuch, który nie pociągnął za sobą poważniejszych konsekwencji.

Według pierwszych wiadomości, wybuch spowodowała bomba, umieszczona w kufrze. Bomba wybuchła w chwili, gdy targał składował kufre do przechow-

walni.

Pożar, który powstał wskutek wybuchu, został niezwłocznie ugaszony, nie powodując żadnych strat materialnych.

Laboratorium miejskie przeprowadza analizę zawartości bomby, policja zaś wszczęła dochodzenie celem wykrycia sprawcy.

Fatalna omyłka zazdrosnej żony

Pobiła jakąś niewiastę, która zgłosiła do jej męża po poradę lekarską

W dniu wczorajszym liczni przechodnie na ulicy Chmielnej w pobliżu Dworca Głównego w Warszawie byli świadkami niezwykłego zajścia, jakie rozegrało się w godzinach popołudniowych.

Przebieg zajścia był następujący:

Do znanego lekarza Nałana P. przyjechała talcówną inżynierowa R. z prośbą o natych-

miastowe połatygowanie się do jej chorego dziecka.

Lekarz niezwłocznie uczynił zadość prośbie klientki i wraz z inżynierową zajął miejsce w samochodzie.

W tym samym czasie przechodziła w pobliżu żona lekarza. Zazdrosna kobieta podejrzewała swego męża o zdradę, a widząc, że siada on do taksówki z młodą i przystojną kobietą, bez namysłu zaatakowa-

ła domniemaną rywalkę.

Zanim się sytuacja wyjaśniła, pani P. dotkliwie poturbowała Bogu ducha winną klientkę. Również lekarz oberwał kilka potężnych ciosów parasolką.

Zajście zgromadziło tłumy przechodniów. Kres walce położyła policja, spisując protokoły.

Epilog fatalnego nieporozumienia rozegra się przed sądem.

Weidemann siedzi w celi Nr. 3

Gazety francuskie jeszcze wciąż poświęcają miejsca naipoworniejszemu zbrodniarzowi naszych czasów, Weidmannowi. Jedną z nich, „Jurnal” podaje szczegóły z jego pobytu w więzieniu.

Weidmann siedzi w celi nr. 3, przeznaczonej dla skazanych na śmierć. W celi tej siedział kiedyś osławiony Landru. Weidmann w więzieniu całkowicie nie dba o swój wygląd zewnętrzny, przez cały czas ani razu się nie ogolił i jest silnie zarosnięty.

Straż więzienna obawiając się, aby Weidmann się nie uduł, odebrała mu skarpetki. Wampir skarżył się swej adwokatce, pani Renée Jardin, że jest mu zimno w nogi i ta zwróciła się do władz więziennych z prośbą, aby mu zwrócić skarpetki. Wstawnictwo adwokackie odniosło pożądany skutek. Weidmannowi zwrócono skarpetki.

W celi wraz z Weidmannem siedzi jeszcze dwóch przestępców: Mersie i Guerreux. Oba zostali osadzeni w więzieniu za kradzież samochodów. Żaden z nich nie wie za co siedzi Weidmann i jaką znakomitością w swoim rodzaju jest ich towarzysz. Dyrekcja więzienia zakomunikowała, że są zadowoleni ze swego towarzysza i że jest on „bardzo miłym i uczynnym panem”.

Kupon
porady
prawnej

Do wiadomości PT. Prenumeratorów i Czytelników Ostatnich Wiadomości Krakowskich

Redakcja „Ost. Wiad. Krak.” uprasza PT. Prenumeratorów i Czytelników by Ankiety pod tyt. „Co bym zrobił, gdybym był ministrem, posłem itd.” Kierowali wprost do Redakcji Wiadomości, Warszawa, Widok 21. Redakcja

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO:

Piątek: „Gałązka rozmarynu”.

TEATR BAGATELA

„Jak w raju” rewia — oraz film „Parada”.

REPERTUAR KIN:

APOLLO: Więzień królewski
ADRIA: Dziewczęta z Nowolipki.
ATLANTIC: Nieusprawiedliwiona go-dzina.

PROMIEN: Czar Cyganerii
SWIT: Ułani ks. Józefa

SZTUKT: Królowa Przedmieścia.

UCIECHA: Księżę i Zebrak.

STELLA: Znachor

WANDA: ich 100 i ona jedna

RADIO

6.15 audycja poranna 12.03 audycja południowa 14.45 wiadomości bieżące 15.25 wiadomości gospodarcze. 16.50 pogadanka aktualna 17.00 feljton 18.00 komunikat śniegowy 1840 skrzynka ogólna 18.55 program na dzień następny. 19.00 fragment słuchowiskowy 19.35 orkiestra rozrywkowa 19.55 pogadanka aktualna 20.05 koncert 21.00 dziennik wieczorny i pogadanka aktualna 23.00 muzyka taneczna.

NOCNY DYŻUR APTEK

Apteka pod Złotym Słoniem; ul. Grodzka 22, Apteka pod Jagiellą, pl. Matejki 3, Apteka przy Parku Krakowskim, ul. Wybickiego 1, Apteka Pod Trzema Koronami ul. Retoryka 1.
Pod Murzynem Krakowska L. 19.
W Podgórzu: Apteka pod Hygeą, ul. Kalwaryjska 27.

NOCNY DYŻUR LEKARZY

Tochowiec Leon — Pijarska L. 5, tel. 177-37
Tepper Arnold — Kalwaryjska L. 7, tel. 134-52
Nowak Tadeusz — Pędzichów, tel. 152 - 61

Przeczyszczająca oryg. woda górska węgierska

„IGMANDI”

do nabycia w aptekach i drogueriach.

TYLKO w jedynej pralni

„PERŁA”
10 gr. Pranie kołnierzyka 10 gr.

Czyszczenie ubrania
ZŁ 3.50

Czyszczenie sukni
ZŁ 2.—

Centrala: Kraków, Wolnica 1
Filia: Wrzesińska 1

KRONIKA KRAKOWA

Echa postrzelenia narzeczonej w Krakowie

W dniu dzisiejszym odbędzie się w sądzie okręgowym karnym w Krakowie rozprawa kar na przeciw Janinie Kosowskiej Helenie Schlamowicz, Zdzisławowi Pietrusińskiemu, Józefowi Wawrzykowskiemu i Józefie Galos.

Są oni oskarżeni o złożenie fałszywych zeznań.

Jak wynika z aktu oskarżenia, w marcu ub. roku w sądzie okr. w Krakowie odbywała się rozprawa przeciwko Janowi Siwkowi który postrzelił obecną oskarżoną Kosowską, i wobec tego Siwek został oskarżony o usiłowane zabójstwo.

Na rozprawie przeciwko Siwkowi słuchani byli w charakterze świadków obecni oskarże-

ni a to: Kosowska Schlamowicz Pietrusiński Galos i Wawrzykowski.

Oni wszyscy zenawali odmienne aniżeli zenali w śledztwie.

Miedzy innymi zenali że w Janie Siwku nie rozpoznali sprawcy postrzelenia Janiny Kosowskiej.

Następnie jednak po złożeniu powyższych zeznań zgłosiła się do sądu osk. Kosowska i oświadczyła, że jej własne zeznania oraz zeznania pozostałych świadków są niezgodne z prawdą.

Zeznała ona również że wszyscy świadkowie złożyli fałszywe zeznania pod wpływem namowy jakichś nieznanych osobników, którzy na korzyść

sądowym przed rozpoczęciem rozprawy wywierali na świadków nacisk, aby ci złożyli zeznania korzystne dla Siwka.

Po tym oświadczeniu Kosowskiej sąd przesłuchał ponownie wszystkich obecnie oskarżonych którzy zeznając powtórnie rozpoznali dokładnie Siwka jako sprawcę postrzelenia Kosowskiej.

Obecnie jednak świadkowie powyżsi sami zasiadają na ławie oskarżonych za złożenie fałszywych zeznań przed sądem.

Rozprawie będzie przewodniczył s. o. dr. Bobilewicz oskarżać będzie prokurator dr. Stawarski, bronić będzie adw. dr. Bernard Pleszowski.

Tajemnica zgonu Edelmanowej wyjaśnia się

Po całotygodniowych bezskutecznych dochodzeniach policji, która usiłowała wyjaśnić tajemnicze okoliczności zgonu b. p. Eedelmanowej i jej 4-letniej siostrzenicy, dopiero ostatnio udało się uzyskać nici, wiodące do zamierzonego celu.

Wysłani przez krakowski urząd śledczy do Zawiercia wy-

wiadowcy policyjni ustalili że Edelmanowa była chorą umysłowo.

Mąż ją wysłał do Krakowa w nadziei, że tutaj zaopiekują się nią krewni.

O chorobie jednak żony niko go w Krakowie nie zawiadomił.

Dopiero w dwa dni po tragicznym wypadku wysłał list prosiąc o zajęcie się chorą.

List ten przyszedł już zapóźno.

Prawdopodobnie wraz z Edelmanową zginęła także i jej siostrzenica która widocznie za marzła w śniegu.

Obniżka podatku obrotowego od taksówek

Ministerstwo skarbu rozesłało do urzędów podatkowych okólnik, przyznający poważne ulgi dla przedsiębiorstw, eksploatujących drożki samochodowe.

Ulgi te obejmą zarówno przedsiębiorstwa, które czynne były w roku 1937, jak i przedsiębiorstwa nowouroczone.

Polegają one na wprowadze-

niu zryczałtowanego podatku obrotowego za rok 1938 dla przedsiębiorstw eksploatujących do 5 dorożek.

Ryczałt uiszczany ma być zgóry i wynosi: w Warszawie 40 zł. od pojazdu, Bydgoszcz Chorzowie Katowicach Krakowie Lublinie, Lwowie i w Łodzi oraz w Poznaniu i Sosnowcu 25 zł., zaś w innych miejsco-

wościach 15 zł.

Przedsiębiorstwa które będą uruchomione dopiero 1 lipca, mogą opłacić ten ryczałt w połowie wyżej wymienionej wysokości.

Równocześnie wykup świadectw przemysłowych na rok 1938 dla przedsiębiorstw dorożek samochodowych przedłużony został do dnia 15 stycznia.

Kto może zostać adwokatem?

Uchwały sejmowej podkomisji Prawniczej w sprawie nowego ustroju adwokatury

W ciągu ostatnich dwóch dni sejmowa podkomisja Prawnicza rozpatrywała projekt ustawy o ustroju adwokatury.

W toku obrad przedyskutowano i przyjęto 3 pierwsze rozdziały projektu zawierające przepisy ogólne, oraz określające warunki przyjęcia do adwokatury, tudzież obowiązki i prawa adwokatów.

Z dotychczas przyjętych przepisów projektu najważniejsze znaczenie ma art. 10, który ustala warunki przyjęcia do adwokatury.

Artykuł ten głosi, że na listę adwokatów będzie wpisany każdy, kto: a) posiada obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatels-

kich, b) jest niekazitelnego charakteru i ma nieposzlakowaną opinię, c) władza należyte polskim językiem w słowie i piśmie, d) ukończył uniwersyteckie studia prawnicze, z przepisany w Polsce egzaminami, e) odbył aplikację sądową zakończoną przepisaniem egzaminem, f) odbył następnie aplikację adwokacką zakończoną egzaminem adwokackim, g) o brał w okręgu izby siedzibę w miejscowości, w której znajduje się sąd.

Łączna aplikacja sądowa i adwokacka nie może trwać krócej niż 5 lat.

Pozatem do adwokatury mogą być przyjęci bez aplikacji i egzaminów: a) osoby które

przez 3 lata pełniły funkcje sędziowskie lub prokuratorskie w sądach powszechnych, wojskowych lub administracyjnych b) profesorowie i docenci nauk prawniczych w polskich szkołach akademickich, c) urzędnicy Prokuratury Generalnej R. P. którzy po złożeniu egzaminu referendarskiego mają co najmniej 3 lata służby referendarskiej d) osoby odpowiadające warunkom wymaganym dla objęcia stanowiska sędziego, które mają co najmniej 3 lata służby na stanowisku członka biura orzecznictwa Sądu Najwyższego lub członka sekretariatu prawniczego Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

KRAKOWSKIE OSTY

Kolendowe przyjemności

Mój dobry znajomy opowiedział mi taką historyjkę:

Wiesz mój drogi że jestem samotny i dlatego muszę się stołować po restauracjach i kawiarniach.

No i znalazłem sobie taką dość tańszą restaurację na ul. Siennej. I ja koś tam szło, dopóki nie przyszedł święta Bożego Narodzenia.

Dotychczas restaurację odwiedzali różne dziady dzienne a teraz zaczęli się kolednicy i idą od kilku dni jak tłumy jak kompanie jak huragan jak powódź i jak trzęsienie ziemi i jak... jak.. ale do rzeczy.

Gdy przyjdą pierwsi i zaśpiewają mniej czy więcej fałszywie jakąś kolendę - to człowiekowi coś tam drapie się po gardle i przypominają się jakieś dawne chwile i dajesz im „je dyne 20 groszy”.

Gdy zaś bezpośrednio po nich przyjdą drudzy to już mniej cię drapie po gardle ale i tak nic nie mówiąc dajesz im ... 5 groszy...

Gdy zaś po drugich idą trzeci czwarci i następni.. to już nic nie drapie cię po gardle, tylko zaczynasz się dziwić skąd tylu pobożnych chłopców w Krakowie.

No i chociażbyś chciał to nic im nie mówisz, ale i nic już nie dajesz.

Ale zato oni ci kolednicy zaczynają ci przymawiać, że to niby słuchasz kolendów a nie chcesz płacić i jeszcze inne epitety.. resztę już nie słyszysz, bo wtedy cię już nie drapie w gardle, ale krew cię zalewa i kłąbiesz na cały świat i koledników i święta... i na to, że jeden z drugim dziadowski kolednik nie pójdzie psiarzew kolednować do Feniksa, ani do Grandu tylko akuratnie do dziadowskiej restauracji i do dziadów.

Tfu!

(Oset)

Wyłudził pod pozorem małżeństwa 1.200 złotych

Wczoraj zgłosiła na policji Bella Reinhold 28-letnia urzędniczka zamieszkała przy ul. SkaWińskiej L. 10., że Tadeusz Tobiasz Hagen z Lublina wyłudził od niej kwotę 1.200 zł. pod pozorem małżeństwa, a otrzymawszy pieniądze zbiegł w niewiadomym kierunku.

Policja rozpisała listy gończe za Hagenem.

Dobre małżeństwo

Józef Jakóbek i jego żona Jadwiga zamieszkali przy ul. Żmudzkiej L. 30. zostali zatrzymani przez policję, za kradzież 1 zegarka złotego i złotej bransoletki wartości 300 złotych na szkodę Stanisława Wołoszyńskiego zam. przy ul. Loretańskiej L. 6.

Pożar przy ul. Dąbrowskiego

Wczoraj nad ranem powstał ogień w składzie starego żelaza przy ul. Dąbrowskiego, własno Zapaliła się tam drewniana ści niejakiego Lehrera.

szopa, przypuszczalnie z pozostawionego a nie ugaszonego ognia w piecyku żelaznym.

Zawezwana straż pożarna ogień ugasiła.

Pastwą płomieni padła szopa i część parkanu.

Unieważniam zgubioną książeczkę wojskową oraz dowód osobisty.

JAN TURECKI

Redakcja i Administracja: Kraków, Mały Rynek Nr. 1. I. p. Tel. 177-01. Redaktor przyjmuje od godziny 16—17. Konto czekowe PKO. 414.735.

CENY OGŁOSZEŃ: W kronice krakowskiej 1 wiersz min. 1 zł. Cała strona 1.000 zł. — Drobne 10 gr. za wyraz. — Poszukiwania pracy 5 gr. za wyraz.

Redaktor odpowiedzialny i wydawca: Alfred Kwiatkowski. Należność poczt. opłacona ryczałtem. Drukarnia „Monopol” w Krakowie, ul. Na Gródku 2.